20 gr. | 20 gr.

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 3 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok III. | Nr. 302.

Kraków, 24/25/26/27 grudnia 1941.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł., z odnoszeniem do domu 5 Zł. Na prowincji dopłata porta. Konto czekowe: Warszawa 658.

Japonja wypełniła swoje pierwsze zadanie w obecnej wojnie.

Sytuacja strategiczna na oceanie Spokojnym.

Berlin, 23 grudnia. **Akredytowany w stolicy Rzeszy attache marynarki cesarstwa Japonji, kapitan marynarki Yokoi poinformował przedstawicieli prasy o problemach taktyki wojennej na Oceanie Spokojnym wogóle, jak również o znanych pierwszych wielkich sukcesach Japończyków od chwili wybuchu wojny Japonji przeciw Anglji i Stanom Zjednoczonym w szczególności.**

Od dziesiątków lat, jak podkreślił attache marynarki japońskiej, flota japońska zna tylko jeden cel. Celem tym jest obrona Japonji na Oceanie Spokojnym. W związku z tem mowca przypomniał, że już z końcem XIX. wieku rozpoczął się pochód Stanów Zjednoczonych na Zachód poprzez Mexyk, Texas, Alaskę, Hawai, Guam itd. wkraczając coraz bardziej w sferę imperjalną Japończyków. Już w r. 1922 w Waszyngtonie, a także później na wielkiej konferencji rozbrojeniowej w Londynie, usiłowano narzucić Japonji stosunek sił na morzu jak 3:5. **Główną zasadą strategji Stanów Zjednoczonych była przytem zawsze zasada przewagi**, a w ostatnich latach Tokio stanęło w obliczu coraz silniejszych tendencyj, zmierzających do okrążenia go ze wszystkich sron.

Wyjaśniając powody wybuchu wojny na Oceanie Spokojnym, attache japoński podkreślił treść znanego orędzia cesarza, zaś w związku z zagadnieniami styuacji strategicznej na Oceanie Spokojnym oświadczył, iż na podstawie mapy nietrudno stwierdzić ile punktów strategicznych mieli dotychczas na tym obszarze w swem ręku nieprzyjaciele Japonji.

Z wielu stron zwracano się w ostatnich dniach do mowcy z zapytaniem, jak wogóle mogło dojść do zatopienia wielkich okrętów bojowych brytyjskich i amerykańskich przez japońskie siły zbrojne. Na pytania te może on oświadczyć pokrótce co następuje:

Wprawdzie Japonja w ostatnich latach niewiele mówiła na temat swoich celów. Skoro jednak grozi niebezpieczeństwo ojczyźnie japońskiej, **flota japońska ma tylko jeden cel, a jest nim zniszczenie swych nieprzyjaciół.** Cel ten flota japońska osiągnie.

On sam osobiście, zanważył wkońcu attache marynarki japońskiej, nie wie jeszcze w obecnej chwili czy nieprzyjacielskie okręty bojowe zostały zniszczone bombami czy torpedami. W jedno jednak wierzy on z całą pewnością, mianowicie, że **Japonja wypełniła już swoje pierwsze zadanie w tej wojnie.**

Nowe oddziały japońskie wylądowały na Luzon.

Tokio, 22 grudnia. **Cesarska kwatera główna urzędowo komunikuje w dniu 22 grudnia: Nowe silne jednostki japońskie wylądowały dziś rano pod ochroną jednostek marynarki w kilku punktach wyspy Luzon.**

*

Sztokholm, 23 grudnia. Jak donosi Reuter z Manili, główna kwatera armji Stanów Zjednoczonych w tem mieście podała do wiadomości, że Japończycy wysadzili znaczne siły na ląd w rejonie zatoki Lingayen i natychmiast weszli w kontakt bojowy z wojskami północno-amerykańskiemi i filipińskiemi. Donoszą o walkach pomiędzy Lingayen i miastem Agno na zachodniem wybrzeżu Luzonu.

Równocześnie podano do wiadomości, że pewna „nieokreślona liczka Japończyków" wylądowała w poniedziałek z japońskich statków transportowych w odległości około 160 km w kierunku północnym. Rzecznik wojskowy oświadczył, że Japończycy zjawili się „w znacznej sile" i dodał, że wojska japońskie rozwinęły silny atak. Zacięta walka jest w toku, jednak o jej przebiegu nie można udzielić żadnych informacyj.

Odwrót Anglików na półwyspie Malajskim.

Sztokholm, 23 grudnia. **Londyn był zmuszony przyznać się do dalszego cofania Brytyjczyków na Malajach.**

W Singapoore podano urzędowo do wiadomości, jak stwierdza w swej depeszy Reuter, że wojska brytyjskie zmuszone były wycofać się z rejonu na północ od Kuala-Krai w północno-wschodniej części półwyspu Malajskiego. Do jakiego punktu na południu nastąpił odwrót, nie jest jeszcze wiadomem. Odwrót z Kuala-Krai wzdłuż głównej linji kolejowej około 70 mil na południe od Kota-Bahru, stał się konieczny wskutek utraty lotniska w północnem Kelantan, ponadto zaś z powodu poważnego zagrożenia linij komunikacyjnych.

Według nadeszłych do Bangkoku doniesień, wojska brytyjskie w Perak znajdują się w odwrocie i pozostawiają przy tem wiele sprzętu wojennego i rannych. Wojska japońskie dotarły do Kuala Kangser na północ od Ipoh, oddalonego o 500 km. od Singapoore.

Również na froncie Kelantau Anglicy cofają się w dalszym ciągu.

Państwo Perak, stojące pod protektoratem brytyjskim i należące do zjednoczonych państw malajskich, o powierzchni przeszło 20.000 kilometrów kw. i zaludnieniu dochodzącem do miljona głów, należy do jednego z najważniejszych pod względem gospodarczym państw malajskich ze względu na swe bogactwa cyny i olbrzymie plantacje kauczuku.

Państwo malajskie Kelantan, położone na wschodniem wybrzeżu półwyspu, ma 15.000 km kw. powierzchni i liczy 400.000 mieszkańców. Stolicą jego jest często wymieniane w związku z przebiegiem obecnych działań bojowych miasto Kota Bahru.

Ofensywa japońska w środkowych Chinach.

Nanking, 23 grudnia. **Jak donosi agencja Domei, oprócz akcji japońskiej na Malajach, w Hongkonku, na Filipinach i t. d. w dniu 20 grudnia, jak stwierdza komunikat japońskiej armji ekspedycyjnej w środkowych Chinach, podjęta została energiczna generalna ofensywa przeciwko głównym siłom chińskim w prowincjach Czekiang, Anhwei, Kaingsi i Fukjen.**

Silna eskadra bombowców japońskiej armji lądowej dokonała — jak donosi Domei — w dniu 22 grudnia masowego ataku na bazę wojsk w Czungkingu, Luszih w odległości 150 km na południowy zachód od Loyang i wznieciła bombami pożary w budynkach tamtejszego portu lotniczego i magazynów amunicji.

Ponadto spowodowano wielkie szkody w innych objektach wojskowych. Wszystkie samoloty powróciły w nieuszkodzonym stanie do swej bazy.

Zakończenie akcji oczyszczającej na Guam.

Tokio, 23 grudnia. **Jak donoszą z Guam, akcja oczyszczająca na tej wyspie została ukończona, a wojska japońskie przywróciły spokój i porządek.**

Mieszkańcy wyspy podjęli znowu spokojnie swoje codzienne zajęcia. Słychać, że ludność tubylcza brata się z żołnierzami japońskimi.

Anglicy bronią się na Hongkongu.

Tokio, 23 grudnia. **Od poniedziałku rana umocnione pozycje angielskie na Hongkong, począwszy od zatoki Tatam aż po wzgórze Victoria, na które wycofali się Anglicy, znajdują się pod ogniem najcięższej artylerji japońskiej.**

Ogień artylerji spotęgowany jest nieustannemi atakami bombowemi japońskich eskadr lotniczych.

Według doniesienia „Tokio Niczi Niczi", zabrali Japończycy w poniedziałek w toku operacyj przeciwko ostatnim umocnionym pozycjom angielskim na wzgórzu Hongkong 713 jeńców do niewoli, pomiędzy nimi jednego majora i kapitana. Wśród jeńców przeważają Hindusi i Kanadyjczycy.

Zamknięcie portu w Singapoore.

Szanghaj, 23 grudnia. **Władze żeglarskie w Singapoore opublikowały w nocy na niedzielę ostrzeżenie pod adresem żeglugi anglo-amerykańskiej i neutralnej w sprawie wpływania w ciągu nocy do Singapoore.** Port w Singapoore z nastaniem ciemności aż do wschodu słońca jest zamknięty dla całej żeglugi cywilnej.

Na okręty, które mimo ostrzeżenia w czasie nocy będą się starały zbliżyć do portu w Singapoore, natychmiast zostanie otwarty ogień.

Sułtan Kelentanu oddał się pod ochronę japońską.

Bangkok, 23 grudnia. Jak donosi agencja Domei, sir Mirza Ismail, sułtan Kelantanu, północnej prowincji Malaji, powrócił w niedzielę do swej stolicy Kota Bahru.

Sułtan, który w związku z wyladowaniem wojsk japońskich z Kota Bahru uciekł wgłąb kraju, oddał się pod opiekę japońską i zwrócił się do japońskich władz z prośbą o przywrócenie w Lelantanie spokoju i porządku.

Nowy szef floty Stanów Zjednoczonych

Sztokholm, 23 grudnia. W następstwie poważnych strat, jakie marynarka Stanów Zjednoczonych poniosła w Peral Harbour Roosevelt usunął szefa floty Richardsona z zajmowanego stanowiska, desygnując na jego miejsce admirała Ernesta Kinga i mianując go głównodowodzącym marynarki Stanów Zjednoczonych.

Zablokowanie kont egipskich w Japonji.

Tokio, 23 grudnia. W odpowiedzi na wypowiedzenie wojny przez Egipt japońskie ministerstwo finansów zarządziło zablokowanie wszelkich kont egipskich w Japonji.

Sensacyjna ucieczka byłego premjera polskiego z Rosji sowieckiej.

Prof. Kozłowski przybył do Berlina. Tragiczny zgon b. premjera płk. Prystora

Kraków, 23 grudnia. **Były premjer polski, prof. Kozłowski, zbiegł z obecnej stolicy Związku Sowieckiego, Samary, poprzez czerwony front do Rzeszy i przybył do Berlina.**

Prof. Kozłowski był w r. 1930 ministrem reform rolnych, a w r. 1934 został premjerem ówczesnego rządu polskiego. Jako osobisty przyjaciel i mąż zaufania Marszałka Piłsudskiego odgrywał duża rolę w rządzie polskim, pozostając w nim łącznie przez 5 lat.

Po przybyciu do stolicy Rzeszy

prof. Kozłowski udzielił przedstawicielom prasy zagranicznej wywiadu,

opowiadając o swoich przejściach i wrażeniach, oraz ucieczce ze Związku Sowieckiego.

Sensacyjne i dramatyczne przeżycia b. premjera polskiego poczęły się z chwilą wmarszu wojsk sowieckich do Lwowa, w pamiętnych dniach wrześniowych 1939 r. W dniu tym prof. Kozłowski znajdował się, zajęty naukową pracą, w Muzeum Lwowskiem, gdzie został **aresztowany przez oficera sowieckiego.** Wtrącono go do lwowskiego więzienia, gdzie przez kilka tygodni znęcano się nad nim, aby przetransportować go wkońcu do słynnego moskiewskiego więzienia na Łubiankach. Więziono go tam aż do wybuchu wojny pomiędzy Sowietami a Niemcami.

Schorzałego, cierpiącego na skutek niedożywiania na szkorbut, postawiono natychmiast po wybuchu wojny **przed sąd wojenny.** Oskarżonego głównie o zwalczanie polskiej partji komunistycznej w okresie sprawowania przez niego rządu,

skazano w paru minutach na śmierć.

Było to 6 lipca 1941 r. Po tygodniach, spędzonych w jednej z licznych cel śmierci moskiewskiego więzienia, z których codzień wyprowadzano na rozstrzelanie setki ludzi — powiadomiono prof. Kozłowskiego **o zamienieniu mu kary na 10 lat ciężkich robót przymusowych.** Wśród „ułaskawionych" współwięźniów znajdował się również drugi b. premjer polski, pułkownik Prystor, który otrzymał taki sam wyrok.

Upłynęło kilka tygodni ciężkiego więzienia moskiewskiego. Nagle przyszła wiadomość, że na skutek zawartego porozumienia pomiędzy bolszewikami a polskim rządem emigracyjnym — więźniowie są uwolnieni.

Pułkownik Prystor nie dożył jednak tej chwili.

Zmarł w moskiewskiem więzieniu z głodu i cierpień, zadawanych mu przez bolszewików, podczas długiego okresu więzienia.

Od tego dnia prof. Kozłowski mógł się swobodnie poruszać po Moskwie i poznać dokładnie stan stolicy sowieckiej, znając doskonale język rosyjski i kraj. Prof. Kozłowski opowiada, że nie można wogóle mówić o nastroju ludności, gdyż wśród tych zbydlęconych mas ludzkich nie ma miejsca na jakie inne uczucia jak tylko tępe przygnębienie i rezygnację. **Czerwoni władcy nie troszczą się bynajmniej o ludność, nie przejmują się bynajmniej miljonami poległych, zniszczeniami i głodem swych poddanych.**

B. premjer polski prof. Kozłowski w październiku został ewakuowany z Moskwy do Busułuk, paręset kilometrów na wschód od Samary. Tutaj to postanowił prof. Kozłowski wykorzystać bolszewicki chaos i uciec. Z drugim jeszcze Polakiem przebył koleją wielką przestrzeń aż do Pensy, a stąd rożnemi pociągami, jadącemi w kierunku Tuły, przybył aż o 40 km. na wschód od Tuły. Uszedł on kontroli pociągów, przemykając się następnie przez luki we froncie sowieckim od wioski do wioski, aż do linji wojsk niemieckich.

„Duch defensywy“ — przyczyną porażki Anglików na Dalekim Wschodzie.

Kraków, 23 grudnia.

Jak donosiła prasa, w Londyie musiano już w sobotę rano zakomunikować, że połączenie z Hongkongiem zostało przerwane i że nie dało się go nawiązać nawet na drodze pośredniej przez ambasadę brytyjską w Czunkingu. Dalsze losy wyspy nie pozostawiają zatem już dla największego optymisty żadnych złudzeń. Już zresztą z chwilą, kiedy nadeszły pierwsze wiadomości o udałej próbie wylądowania Japończyków na wyspie, trzeba było pogodzić się z faktem, że ta **koronna kolonja brytyjska jest stracona.**

Obecnie zaczęło się szerzyć w Londynie przekonanie, że

Hongkong wogóle był nie do utrzymania.

Wprawdzie najwyższe wzniesienie na Hongkongu, wyposażone w działa najcięższego kalibru, panowało zdecydowanie nad całem wybrzeżem, to jednak wyspa, z uwagi na pełne zagłębień i zatoczek wybrzeże, łatwa jest do zaatakowania, a pozatem garnizon Hongkongu nie mógł być bez ograniczenia wzmacniany, podczas gdy Japończycy, operując ze stałego lądu, byli w stanie dostarczać swym oddziałom odpowiednie posiłki. Japończycy mieli przytem panowanie w powietrzu w swych rękach, ponieważ

teren wyspy nie nadawał się do wybudowania lotniska.

Mimo tych „łagodzących“ okoliczności Londyn był zaskoczony szybkością uderzenia Japończyków. W Londynie usiłują się obecnie pocieszać, że Hongkong, jako baza wojskowa i jako port stracił swoją wartość od czasu, gdy Japończycy, przed trzema laty, obsadzili naprzeciw leżący teren chiński, a zwłaszcza od czasu, kiedy odcięli w Kantonie kolej, prowadzącą z Kongkongu do Chin wewnętrznych.

Jeśli jednak to zdeprecjonowanie Hongkongu i uznanie go za bezwartościowy oraz niemożliwy do obrony punkt jest dzisiaj słusznem, to jak należy wytłumaczyć fakt, że jeszcze **niedawno temu wysłano tam wzmocnienie garnizonu?** W rzeczywistości fakt ten można wytłumaczyć tem, że Londyn, pod wpływem przekonania o swej i Stanów Zjednoczonych potedze morskiej, był pewnym możności wspierania Hongkongu, **na wypadek konfliktu w Azji wschodniej, od strony morza.**

W międzyczasie wypadki **posunęły się dalej także i na półwyspie Malajskim.** Przyczynę postępów ofensywy japońskiej widzi się w tem, iż także tam brak jest owej zachwalanej przewagi anglosaskiej na morzu, podczas gdy Japończycy wystąpili w większej sile, niż się tego Anglicy spodziewali. Państwa Kedah i Wellesley są stracone, musiano zrezygnować z wyspy Penang, a we wnętrzu półwyspu drugi atak japoński, wychodzący z Grik, jest w toku. Od tego miasta, oddalonego od granicy syjamskiej o 30 km, prowadzi wspaniała autostrada do Singapoore.

Od samego zaś Singapoore wojska japońskie są tak oddalone, jak Glasgow od Londynu.

Także więc i sytuacje na półwyspie Malajskim ocenia się jako nadzwyczaj poważną, tem więcej, że Japończycy, wykorzystując swoją przewagę na morzu i w powietrzu, zapewne **spróbują dokonać wylądowania na nowych punktach,** bardziej zbliżonych do Singapoore, niż obecnie zajęte przez nich miejscowości. Rzecz prosta w Londynie zapewniają, że dokona się wszystkiego, aby utrzymać Singapoore w swem posiadaniu. Nowomianowany minister Duff Cooper złożył w piątek w Singapoore deklarację, w której **wskazał na powagę sytuacji.** Kenang musiało zostać poddane, ponieważ zbyt mało wojska stało do dyspozycji do obrony tego miasta.

Coraz częściej słyszy się w Londynie zdanie, że obrona przeciwko Japonji musi być prowadzona obecnie bardziej ofensywnie. **Mówi się wiele o tak zwanem nastawieniu „maginotowskiem“, które spowodowało katastrofę także i w Azji wschodniej.** Anglicy byli przekonani, że z twierdzy morskiej będą mogli opanować szerokie przestrzenie Indochin i oceanu Spokojnego. Dzisiaj „Times“ twierdzi, że słabość floty angielskiej, jak również i floty Stanów Zjednoczonych, umożliwiła wylądowanie Japończykom na Borneo i **otwiera im dalsze jeszcze bramy.** Jedynym ratunkiem może być jedynie szybka i skuteczna kontrakcja, dotychczas bowiem nie padła żadna baza o znaczeniu życiowem.

Obrona Singapoore nie powinna zatem być obserwacją bierną, ale **domaga się ataku na pozycje japońskie.** Także i sojusznicy muszą sobie wybrać cele ofensywy. Narazie jednak jedyna operacja ofensywna Anglików zwróciła się przeciw portugalskiej wyspie Timor.

„Times“ pocieszą się i tym razem „wielkiemi perspektywami“ i pisze: „Jeśli Syjam zagraża półwyspowi Malajskiemu, to **Birma zagraża armji, operującej ze Syjamu.** Od Rangoon i Mandalay oko stratega musi się zwrócić ku zatoce Syjamskiej i zatoce tonkińskiej. Jeśli istnieje niebezpieczeństwo dla Singapoore, to niema także powodu, aby czuć się bezpiecznym w Hanoi. **Wojna na oceanie Spokojnym nie zostanie rozstrzygnięta w jakimś kącie“.**

Niestety jednak Japończycy, a nie Anglicy są tymi, którzy opanowali wielkie przestrzenie przy pomocy swych okrętów linjowych, oraz są w stanie tu i tam błyskawicznie uderzać. Wprawdzie wysłano wojska indyjskie do Birmy, lecz jest problematycznem, czy są one zdolne do przeprowadzenia ofensywy odciążającej w wielkim stylu. Narazie odnosi się wrażenie, że zadanie tych wojsk, które przybyły już do Rangoonu, polega raczej na wzmocnieniu obrony samej Birmy.

Krytyka londyńska żywo zajmuje się niewydaniem odpowiednich obronnych zarządzeń zapobiegawczych w Azji wschodniej.

Można jednak zadać sobie pytanie, czy krytyka ta wogóle jest na miejscu wobec faktu, że ma się do czynienia z przeciwnikiem, który skutkiem swych niespodziewanych sukcesów w walce przeciwko flocie brytyjskiej w północnej części archipelagu malajskiego uzyskał dominujące stanowisko. Właśnie tu leży raczej przyczyna kompletnego niepowodzenia brytyjskiego kierownictwa i to nietylko w Azji wschodniej, lecz także i w sercu Imperjum, gdyż wszędzie nie doceniano siły uderzenia Japonji.

W krytyce tej bierze żywy udział także prasa australijska.

Podkreśla ona niedostateczne wspieranie wojsk brytyjskich na półwyspie Malajskim przez lotnictwo i nawołuje do wysłania do Singapore któregoś z ministrów australijskich o bardziej „błyskawiczno-wojennem“ nastawieniu, któryby na miejscu rozglądnął się za właściwemi metodami. Jak wynikałoby z tego, **Australja nie żywi zbyt wielkiego zaufania do Duffa Coopera.**

„Times“ przypomina, że były premjer australijski Menzies domagał się silnej reprezentacji Australji w londyńskim gabinecie wojennym i w ten sposób odpiera zarzuty Australji, która sama przeszkodziła w zrealizowaniu tego planu, obalając Menziesa.

Krytyka ta odbiła się również na przebiegu obrad Izby Gmin.

Rząd ustąpił pod naciskiem wszystkich partyj i skrócił ferje świąteczne parlamentu do dwunastu dni. Żądania tego rodzaju stawiał głównie występujący często jako krytyk rządu poseł partji pracy Shinwell, wspierany nieraz przez przedstawicieli prawicy, Przyjmuje się, że skrócenie feryj umożliwi również wcześniejsze poinformowanie kraju o wynikach prowadzonych obecnie pertraktacyj w Waszyngtonie.

Angielski lotniskowiec storpedowany przez niemiecką łódź podwodną na Atlantyku

Załamanie się ataków sowieckich. — Grad bomb posypał się znowu na Maltę.

Z głównej kwatery Wodza, 22 grudnia. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:

Na środkowym odcinku frontu wschodniego załamały się liczne sowieckie ataki skutkiem silnego oporu naszych wojsk. Lotnictwo wspierało zacięte walki wojsk lądowych przez silne akcje przeciwko stanowiskom polowym, zbiorowiskom wozów pancernych, kolumnom samochodowym i połączeniom kolejowym nieprzyjaciela.

Na angielskiem wybrzeżu południowo-wschodniem samoloty zrzuciły ubiegłej nocy bomby na urządzenia portowe.

W Afryce północnej nie odbywały się żadne większe działania bojowe. W walkach powietrznych zestrzelonych zostało siedem brytyjskich samolotów myśliwskich.

Na Malcie formacje niemieckiego lotnictwa obrzuciły za dnia i w nocy objekty okrętowe, jak również składy materjałów pędnych i amunicji w porcie La Valetta bombami ciężkiego i najcięższego kalibru. Cztery nieprzyjacielskie samoloty zostały bez własnych strat zestrzelone.

Podczas bezskutecznych prób ataku pojedynczych brytyjskich samolotów bojowych nad obszarem Kanału i zatoki Niemieckiej nieprzyjaciel stracił dwa bombowce.

*

Z głównej kwatery Wodza, 23 grudnia. Ciężkie walki na środkowym odcinku frontu wschodniego trwają w dalszym ciągu. Na kilku miejscach nasze wojska odparły zwycięsko silne ataki nieprzyjaciela i zniszczyły przytem 19 sowieckich wozów pancernych. Formacje samolotów bojowych i nurkowych wspierały walki na ziemi. Zadały one nieprzyjacielowi wysokie krwawe straty, zniszczyły liczne wozy pancerne i samochody wszelkiego rodzaju i unieszkodliwiły kilka bateryj.

Na wodach Sewastopola lotnictwo uszkodziło celnem trafieniem bombą jeden sowiecki statek wojenny. Na wschód od półwyspu Rybackiego samoloty bojowe zatopiły jeden frachtowiec średniej wielkości. Jeden dalszy okręt handlowy został uszkodzony w zatoce Kola przez zrzucenie bomb.

Jak już podano do wiadomości w komunikacie specjalnym, jedna z łodzi podwodnych, pod komendą kapitana-porucznika Bigalka zaatakowało na Atlantyku brytyjski lotniskowiec, użyty do zabezpieczenia konwoju. Łódź podwodna uczyniła lotniskowiec przez trafienie torpedą w śrubę, niezdolnym do manewrowania. Po dwóch dalszych trafieniach torpedami w przód okrętu i w środek lotniskowiec zatonął, przechylając się ku przodowi.

W Afryce północnej doszło w dniu wczorajszym na wschód od Benghasi do walk, które jeszcze trwają. Niemieckie samoloty bojowe rozbiły w zachodniej Cyrenajce brytyjskie koncentracje wojsk i kolumny samochodów ciężarowych.

Wojskowe urządzenia na Malcie były bombardowane w dzień i w nocy. Niemieckie myśliwce zestrzeliły przytem dwa brytyjskie samoloty.

Brytyjskie lotnictwo zrzuciło ubiegłej nocy przy użyciu słabszych sił nieznaczną ilość bomb kruszących i zapalających na dzielnice mieszkaniowe kilku miejscowości nad zatoką Niemiecką. Artylerja marynarki zestrzeliła jeden nieprzyjacielski bombowiec.

Przejęcie dowództwa niemieckich sił lądowych przez Kanclerza Hitlera.

Berlin, 23 grudnia. W związku z przejęciem komendy nad niemieckiemi armjami lądowemi przez Kanclerza Hitlera, dobrze poinformowane koła berlińskie przypominają, że już w tym czasie, kiedy Kanclerz Hitler objął naczelne dowództwo nad całemi niemieckiemi siłami zbrojnemi, nastąpiło to ze względu na możliwość wybuchu grożącego już wówczas konfliktu wojennego, a racja stanu wymagała już wówczas skupienia wszystkich sił w jednym reku. Do tego doszło jednak jeszcze wewnętrzne przeświadczenie o własnem powołaniu Kanclerza Hitlera i charakterystyczne dla niego poczucie odpowiedzialności.

Przebieg obecnej wojny — jak podkreślają w Berlinie — potwierdził słuszność ówczesnej decyzji Kanclerza Hitlera. Znaczenie jej w pełnych rozmiarach okazało się jednak dopiero w tym momencie, kiedy działania wojenne na wschodzie rozszerzyły ramy wojny do stopnia, przekraczającego wszelkie dotychczasowe wyobrażenia. Rozległość terenów, na których toczy się wojna, ścisły związek operacyj wojennych z celami politycznemi i wojenno-gospodarczemi, jak i cyfrowa liczebność armji lądowej, o wiele większa w porównaniu do innych części niemieckich sił zbrojnych, to wszystko spowodowało życzenie Kanclerza Hitlera uzyskania jak najsilniejszego wpływu osobistego i jak najszerszej inicjatywy osobistej na działania i uzbrojenie armji lądowej. Zagwarantowanie dla siebie wszystkich decyzyj w tej dziedzinie okazało się konieczne. W konsekwencji swego postanowienia — uznając w pełni zasługi dotychczasowego głównodowodzącego armją lądową generała marszałka von Brauchitscha, zjednoczył Kanclerz Hitler w swych rękach naczelną komendę niemieckich sił zbrojnych wraz z dowództwem nad niemiecką armją lądową.

Przy tej okazji — jak już donosiliśmy wczoraj — ogłosił Kanclerz Hitler

orędzie do żołnierzy niemieckich.

Orędzie to głosi m. in.:

„Rzeszy niemieckiej, Włochom, jak i dotychczas sprzymierzonym z nami państwom przypadło w udziale szczęście **pozyskania w Japonji mocarstwa światowego, występującego jako nowy przyjaciel i towarzysz broni.** Japonja miała być w ten sam sposób zadławiona, jak i my sami.

Wojna obecna weszła w nowe pomyślne dla nas stadjum na skutek błyskawicznego zniszczenia amerykańskiej floty Pacyfiku, oraz brytyjskich sił zbrojnych Singapoore, jak również wskutek obsadzenia licznych baz angielsko-amerykańskich w Azji wschodniej przez oddziały japońskich sił zbrojnych.

Tem samem jednak również my znajdujemy się przed rozstrzygnięciem o światowej doniosłości. Nasze armje na wschodzie, po osiągnięciu nieporównanych i niezaistniałych jeszcze w historji zwycięstw nad najniebezpieczniejszym wrogiem wszystkich czasów, muszą wobec nagłego nastania zimy przejść **z działań ruchowych do wojny pozycyjnej.**

Podczas zimy zadanie ich polega na skutecznej obronie wszystkiego tego, co dotychczas zdobyto z niesłychanem poświęceniem.

Prócz tego, tak jak i ubiegłej zimy, utworzone zostaną nowe jednostki i wytworzona zostanie nowa i lepsza broń. **Ochrona frontu, zwróconego na zachód, wzmocniona będzie od Kirkenes aż po hiszpańską granicę.** Trudności zorganizowania połączeń tego frontu, obejmującego dzisiaj cały kontynent i sięgającego aż do do Afryki północnej, dadzą się z pewnością przezwyciężyć.

Przygotowania do natychmiastowego podjęcia walki ofensywnej na wiosnę, która prowadzi do zupełnego zniszczenia przeciwnika na wschodzie, będą niezwłocznie podjęte. Stoimy w obliczu prowadzenia dalszych najbardziej rozstrzygających przedsięwzięć wojennych. **Główny ciężar walki sił zbrojnych spoczywa jednak na armji lądowej.**

Zważywszy to, zdecydowałem się jako Naczelny Wódz Niemieckich Sił zbrojnych, objąć osobiście kierownictwo armji lądowej.

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 22 grudnia. Włoski komunikat wojenny z poniedziałku brzmi następująco:

Główna kwatera włoskich sił zbrojnych komunikuje:

Potyczki lokalnego charakteru w Dżebel w **Cyrenajce,** podczas gdy zarządzony ruch naszych wojsk na nowe linje posuwa się dalej.

Nieprzyjaciel wziął pod silny ogień artylerji stanowiska pod Bardią i zaatakował bezskutecznie stanowiska pod **Sollum.** Wysunięty posterunek, przejściowo obsadzony przez nieprzyjaciela, został przez nas odbity zpowrotem.

Nasze samoloty i samoloty naszych sojuszników były niezmordowanie czynne. Bombardowały one nieprzyjacielskie połączenia na zapleczu i wzięły w locie zniżonym pod ogień karabinów maszynowych znajdujące się w marszu wojska i zbiorowiska samochodów. W walce powietrznej zestrzelonych zostało 11 samolotów, z czego dziesięć przez niemieckich myśliwców.

Nieprzyjacielskie naloty na Trypolis, Benghasi i Barke spowodowały zranienie kilku osób z pewną szkodą o małem tylko znaczeniu. Jeden, trafiony przez obronę ziemną Benghasi, samolot spadł w płomieniach.

Znaczne formacje niemieckiego lotnictwa atakowały w dzień i w nocy z dobrym rezultatem stojące na kotwicy okręty, urządzenia i składy **na Malcie.**

*

Rzym, 23 grudnia. Włoski komunikat wojenny z wtorku brzmi następująco:

Główna kwatera włoskich sił zbrojnych komunikuje:

Sytuacja w **Dżebel, w Cyrenajce,** gdzie odbywały się akcje wojsk wywiadowczych, pozostała bez zmian. Wzmocniona działalność nieprzyjacielska przeciwko stanowiskom pod Bardią i Sollum. Niekorzystne warunki atmosferyczne ograniczyły operacje lotnictwa. Tobruk i Derna były skutecznie bombardowane przez oddziały niemieckiego lotnictwa.

Włoskie i niemieckie samoloty uzyskały w kilkakrotnych atakach na **Maltę,** mimo ożywionej nieprzyjacielskiej obrony, trafienia w wojskowe objekty.

Gen. Nogues przybył do Vichy.

Vichy, 23 grudnia. Generalny rezydent Marokka generał Nogues przybył w niedzielę popołudniu do Vichy, by — jak oświadczono oficjalnie — omówić z kompetentnemi ministerstwami budżet Marokka na rok 1942.

---

30 Japończyków wymordowano w Mindanao.

Tokio, 23 grudnia. **Ministerstwo spraw zagranicznych komunikuje, że na Mindanao w czasie akcji wojsk lotniczych Stanów Zjednoczonych, 30 japońskich osób cywilnych zabito, a 40 raniono.**

W związku z powyższym faktem zamordowania cywilnych Japończyków na Mindanao podaje „Asahi Szimbun“ w specjalnej korespondencji z Szanghaju następujące szczegóły:

W dniu 20 grudnia o świcie wojska japońskie, które wylądowały na Mindanao, uwolniły 12.000 cywilnych osób JaJpończyków z ogólnej liczby 20.000, które ostrzeliwane były bezlitośnie z karabinów maszynowych przez żołnierzy amerykańskich przed wycofaniem się Pracownicy japońscy, znajdujący się w służbie armji Stanów Zjednoczonych, odnieśli przy tem ciężkie rany.

Nieśmiertelny pył...

Ach, jakże płaczesz już we mnie i łkasz,
Pieśni ma, gromem tej myśli rażona,
Że muszę śmierci patrzeć twarzą w twarz,
Jak ku mnie zbliża się nieunikniona...

A wszakże, Pieśni, ty jedna mi dasz
To, w czem nadzieja moja i obrona,
Że mnie otoczy twa anielska straż,
Gdy do ziemskiego już powrócę łona,

Że nigdy wonny nie opadnie pył
Z tych kwiatów ducha zamkniętego w Tobie

I zawsze, Pieśni, przez cię będę żył
Świetlanym krzyżem bólu na swym grobie—

Zawsze miłosny życia w miarę sił
I współczujący żywym w ich żałobie...

I gdybyś nawet z mą istnością wraz
Ty, Pieśni moja, również zginąć miała
Jak ten pył wichrem zapędzony w las
Tam, gdzie mu ciemność kwiatem wzejść nie dała.

Jeszczeby ze mnie w poniewolny czas
Barwą rozkwitła ta konwalja biała,
Która, znów kiedyś rzucona na głaz,
Znów-by mi z sobą umierać kazała.

I takbym wiecznie umierał i żył,
Coraz-to inną śmierć niosący w sobie
I coraz nowe życie twórczych sił,
Po których w ciągłej, smutnej trwam żałobie —
Bom jest wszechżycia nieśmiertelny pył
I nigdy cały nie umieram w grobie...

Józef z Rosprzy.

Podwójna symbolika Bożego Narodzenia.

Trzecia Gwiazdka wojenna.

Kraków, 23 grudnia.

Poraz trzeci już gwiazdka Betlejemska zasnuta jest krwawą łuną wojenną. Poraz trzeci tylko nieliczne rodziny zbiorą się za stołem wigilijnym w pełnym składzie, Bogu dziękując, że ich burza wojenna nie rozpędziła na wsze strony. Ile łez padnie w tym roku znowu na opłatek wigilijny, ile wspomnień popłynie o tych, którzy odeszli na zawsze i o tych, o których nie wiadomo, czy żyją, gdzie przebywają i kiedy do strou rodzinnych wrócą.

Wojna toczy się na świecie, najstraszniejsza wojna, jaką widziały dzieje świata, o największym zasięgu w przestrzeni i najgłębszych skutkach w życiu całej ludzkości. Wojna toczy się w świecie, w której udział biorą żołnierze na froncie i ludność cywilna poza frontem, nie udziałem w walkach, lecz **udziałem w cierpieniach, ciężarach, myślach i pragnieniach.** Trzeci rok już trwa wojna i jest ona tak wszechobecna, że nie sposób od czegoś innego, aniżeli od słowa „wojna" zaczynać, gdy się mówi o Nocy Wigilijnej, o Świętach Bożego Narodzenia.

Uroczystością i różnorakością symboliki współzawodniczą z Świątkami Bożego Narodzenia (przynajmniej u Polaków i wszystkich ludów słowiańskich) jeszcze Święta Wielkanocne. Lecz głębią romantyki, swoistym czarem tajemniczej gwiazdy, która kierowała krokami Trzech Króli i pastuszków, czarem misterjum, rozgrywającego się w stajence Betlejemskiej, Święta Bożego Narodzenia stoją ponad wszystkie inne dnie, uznane przez Kościół i tradycję za dnie świąteczne. 1941 lat temu przyszło na świat Niemowlę, zapowiedziane wprawdzie przez proroków, lecz spotkane, jako Wielka Niewiadoma, jednych przejmująca nadziejami, innych — grozą. **1941 lat temu zaczęła się nowa era.** Tylko maleczkie grono ówczesnych wiedziało o wydarzeniu w ubogiej stajence zapadłej wioski Betleemu. Jak głoszą święte legendy — tylko głuche wieści rozeszły się o niem, inne wieści wśród ówczesnych biednych, inne wśród możnych i władnych. Lecz napewno jedni i drudzy nie spodziewali się, że nadeszła oto chwila przełomu w dziejach świata, że w księdze ludzkości rozpoczęła się zupełnie nowa niezapisana strona.

Kto wówczas wiedział, że narodził się Zwiastun nowych tysiącleci, datowanych dniem właśnie Jego narodzin? Kto wówczas przypuszczał, że tam, w stajence betleemskiej, zapoczątkowany został koniec swszechpotężnego Imperjum, identycznego z pojęciem całego ówczesnego świata politycznego, Kto z szarych ludzi mógł przypuszczać, że **padną w proch zapomnienia i niebytu starzy bogowie** i powstanie nieznana dotychczas nowa religja, która skupi wokół siebie wszystkie ludy Europy; przerzuci się na inne kontynenty, formować będzie myśli i uczucia, zawładnie czasem i przestrzenią swem imieniem nazwie nową kulturę i cywilizację, a głosząc nieśmiertelność duszy ludzkiej — sama stanie się symbolem nieśmiertelności.

1941 lat trwa chrześcijaństwo. **W międzyczasie niejednokrotnie już szły krwawe walki o byt chrześcijanizmu i jego kultury, o zwycięstwo idei chrześcijańskiej.** Tak było podczas pochodów krzyżowych i podczas orężnych najść na Europę hord pogańskich czasu wędrówki ludów i podczas walki Krzyża z półksiężycem. W 1941 roku znowu rozgorzała walka o byt chrześcijaństwa i los kultury i cywilizacji chrześcijańskiej.

Dwa lata temu znowu z nieznacznego na pierwszy rzut oka wydarzenia **zaczęła się gigantyczna walka**, która obala nietylko drewniane słupy graniczne, lecz i wszystkie dotychczasowe sprawdziany dobra i zła. Żyjemy znowu w okresie, gdy na naszych oczach rodzi się coś, czego jeszcze nie jesteśmy w stanie pojąć, ani — przewidzieć. **Jesteśmy współuczestnikami i bezpośrednimi świadkami wydarzeń, doniosłości których sami jeszcze nie rozumiemy.** Nie ulega żadnej wątpliwości, że płomień, który ogarnął cały świat, spali i spopieli „starych bogów". Nie może być, aby to, co już trzeci rok się dzieje, nie miało wydać na świat dzieła, które przetrwa setki lat. Nie może być, aby rzeki krwi i morza łez obecnej wojny światowej nie zmyły z padołu tego wszystkiego, co było stare, zużyte i zmurszałe i nie wyłoniły z siebie czegoś nowego, zdrowego, życiodajnego i długowiecznego.

W tegoroczne święta Bożego Narodzenia obchodzimy podwójną symbolikę narodzin Mesjasza, który już dał światu i ludzkości zbawienie w nowej wierze i religji, oraz narodzin tego czegoś, dziś jeszcze nie wiadomego, które da nam nowy świat przeżyć i pojęć. Symbolika Bożego Narodzenia polega właśnie w przeciwstawieniu narodzin czegoś, co jest nieśmiertelne, pozornej śmierci świata, skutego w kajdany z lodu i śniegu. Jak żywo stoi nam przed oczami analogja: wojna obecna, która jakoby niszczy wszystko, co istnieje, lecz równocześnie narodziny nowego świata. Nawet kontury owego nowego świata nie są nam jeszcze widoczne. A jednak **żyje w nas świadomość, że świat ów powstaje z oparów, unoszących się nad pobojowiskami, rozsianemi dziś po pięciu kontynentach i trzech oceanach.**

I dlatego radosna pieśń „Bóg się rodzi" ma i w tym roku swe nieśmiertelne zastosowanie. I w tym roku niechaj stanie się ona pokrzepieniem serc ludzkich. I w tym trzecim roku wojny, która swą ciężką dłoń położyła na każdy odruch ludzki, niech święta Bożego Narodzenia będą takiem radosnem dla każdego świętem, jakiem mają być. Cóż bowiem jest wspanialszego i bardziej radosnego od słów „Bóg się rodzi...".

Szwecja reprezentuje interesy japońskie.

Sztokholm, 23 grudnia. **Rząd szwedzki na wniosek Japonji przejął obronę interesów japońskich w Unji południowo-afrykańskiej, na Hawajach, w Burmie, na Cejlonie i w pewnej części Indyj.**

Poza tem Szwecja objęła przedstawicielstwo interesów Węgier i Rumunji w Stanach Zjednoczonych, interesów Meksyku w Niemczech, Włoszech i Japonji. Ogólnie liczba państw, których interesy reprezentuje Szwecja od r. 1939 wynosi czternaście.

Woroszyłow dowódcą armji Dalekiego Wschodu.

Haiking, 23 grudnia. **Według krążących tutaj pogłosek, Woroszyłow miał zostać mianowany naczelnym dowódcą sowieckiej armji Dalekiego Wschodu.**

W kołach armji kwantuńskiej zauważają, że jeśli pogłoska ta potwierdzi się, wówczas Woroszyłow otrzymać musi zadanie zreorganizowania sowieckiej armji Dalekiego Wschodu.

Zwycięskie odparcie ataków sowieckich.

Berlin, 23 grudnia. **Na północnym odcinku frontu wschodniego wojska niemieckie zwycięsko odparły w dniu 21 grudnia szereg ataków bolszewickich.**

Na pewnym odcinku frontu oddziały sowieckie w sile pułku zaatakowały linje niemieckie. Odpierając ten atak, doszło na przedpolu pozycyj niemieckich do zaciętych walk, w czasie których bolszewicy ponieśli niezwykle dotkliwe straty. Bolszewików, których atak wstrzymany został już wskutek niemieckiego ognia zaporowego, wojska niemieckie przeciwnatarciem zmusiły do odwrotu, zadając nieprzyjacielowi wielkie straty. Wobec bardzo nikłych strat niemieckich, pułk nieprzyjacielski prócz wielu rannych, stracił 350 zabitych i 130 jeńców.

Na różnych odcinkach środkowej części frontu, bolszewicy kontynuowali w dniu 21 grudnia ataki na linje niemieckie. Wszystkie te ataki, dokonywane częściowo przy poparciu czołgów, załamały się dzięki żelaznej obronie wojsk niemieckich, wśród ciężkich strat dla nieprzyjaciela.

W różnych miejscach środkowego odcinka frontu, w czasie odpierania ataków bolszewickich, wywiązały się zacięte potyczki wręcz, w których przebiegu żołnierze niemieccy przeszli do kontrataku, odrzucając z powrotem nieprzyjaciela. We wszystkich tych walkach bolszewicy ponieśli wielkie straty w zabitych i rannych, a ponadto dzięki celnemu ogniowi niemieckiej broni przeciwpancernej, stracili wiele czołgów.

Fiński komunikat wojenny.

Helsinki, 23 grudnia. Fiński komunikat wojenny z 20 grudnia brzmi następująco:

Przesmyk Karelski: obustronny słaby ogień przeszkadzający. Próby nieprzyjacielskich oddziałów szperaczy zbliżenia się do naszych linij zostały odparte.

Front Swiru: Naogół słaba obustronna działalność artylerji i granatników.

Front wschodni: Słaby ogień przeszkadzający artylerji i granatników na wszystkich odcinkach. Na reszcie frontu panował spokój.

Życzenia Darlana dla ochotników francuskich.

Paryż, 23 grudnia. Pewien oficer francuskiego legjonu ochotniczego do walki z bolszewizmem odbył w Paryżu rozmowę z admirałem Darlanem. Po odbyciu tej rozmowy przesłał do dowódcy ochotników francuskich na froncie wschodnim depeszę, w której donosi, że admirał Darlan wysłuchał z największem zainteresowaniem szczegółów, zakomunikowanych przez niego, a odnoszących się do ochotników francuskich na froncie wschodnim.

Admirał Darlan łączy się z akcją ochotników i wyraża przekonanie, że legjoniści francuscy są pionierami nowej Francji. Admirał Darlan przesyła zarówno komendantowi, jak i ochotnikom swoje najserdeczniejsze życzenia.

POWRÓT

Dzwonek. Podniósł się niechętnie. Któż to być może? Do niego, o tak późnej porze, w ten najuroczystszy z wieczorów?! Wszyscy, co tylko mają własny kąt i choć jedną przychylną istotę przy sobie zasiedli do wigilijnej wieczerzy. Przez szyby kamienic naprzeciwko widzi żarzące się światła choinkowe, przez ściany słychać tony kolęd... I tej jednej tak mu drogiej, budzącej tyle wspomnień: „Bóg się rodzi..."

Kto może dzwonić? Ktoś widać tak jak i on samotny! Może bezdomny? On przynajmniej ma ten ciasny kąt i może nazwać go własnym! A tak nienawidzi tych czterech ścian, tej pustki, tej wiecznej ciszy!... A dawniej bywało inaczej. Inaczej przeżywał Swięty Wieczór: I u niego pachniała świeżością lasu choinka. Dwie pary rąk ze wzruszeniem łamały biały opłatek, padały słowa serdeczne, ciepłe... A potem miły głos kobiecy rozbrzmiewał pełnym dźwiękiem: „Bóg się rodzi"...

Czarowne chwile, minione chwile, minione bezpowrotnie... Teraz jest sam i będzie tak już do końca, gdy co rok za ścianą pryskać będą sztuczne ognie na tradycyjnem drzewku, a zgodny chór śpiewać będzie o Narodzeniu Pańskiem...

Już druga wigilja upływa bez dźwięków ulubionej kolędy. Bo przecież rok temu Iza już mu nie śpiewała... Odeszła... a na fortepianie zostały rozłożone nuty... Już nie zaśpiewała mu kolędy.

Pamiętał, jak właśnie rok temu śpieszył się do domu, myślami był już przy Izie, zapewne stęsknionej, czekającej nań z niecierpliwością! Jakże cieszyły go pakuneczki niesione pod pachą! Więc będą wspaniałe święta! Już widzi w wyobraźni rozradowane oczy żony! A wczoraj była taka smutna, gdy mówił: „Iziu, nie będzie u nas świąt... Niemam nawet na wigilijną rybę..." Nie spojrzała na niego i jakoś dziwnie oschle powiedziała: „Jak zawsze!..."

Ale wierzył, że nie chciała zrobić mu tą uwagą przykrości. Nie dziwił się, ona przyzwyczajona do dobrobytu, do luksusu niemal, opływająca zawsze we wszystko, poślubiła biedaka, bez żadnego fachu, bez ustalonych dochodów.

Bywało nierzadko, że to ona utrzymywała całe skromne gospodarstwo. Występowała na scenie. On wciśnięty w tłum na galerji śledził ją zachwyconemi oczyma. Jakże inną, olśniewającą poprostu zdawała się we wspaniałych tualetach na tle salonów, pałaców! To była zupełnie inna Iza, niż ta, co biedziła się nad sporządzaniem budżetu w nieopalonej izdebce... Ale mimo licznych, dotkliwych nieraz braków byli tak szczęśliwi! Miłość słodziła im każdą godzinę, kazała wierzyć w lepszą przyszłość!

I właśnie rok temu, gdy dochodził do domu... Pod kamienicą stał elegancki samochód z niewyłączonym motorem. W mieszkaniu Iza stała przed lustrem w wypożyczonej z teatru tualecie. Stanął w drzwiach zdumiony.

— Wychodzisz?

— Wychodzę. Zostałam zaproszona na kolację — i spokojnie poprawiała fryzurę. Ta inna Iza, obca, piękna... Wsiądzie za chwilę do limuzyny...

— W ten święty wieczór... nie będziemy razem przy wieczerzy?!

Odwróciła się od lustra. W oczach jej widział gorączkowy blask.

— Przy wieczerzy? Przy tradycyjnej wigilji? Czy nie będzie to przypadkiem codzienna, odgrzewana kasza i cienka herbatka?!

Stali naprzeciwko siebie, oboje zaskoczeni wybuchem. Zwrócona znów ku lustru rzuciła mu przez ramię wyzwanie:

— Jestem głodna!

Czy to miało być usprawiedliwienie? Czy cios ostateczny? Wolno wracały rozproszone myśli.

— Jeżeli chcesz odejść dzisiaj, możesz nie wracać więcej, możesz odejść na zawsze...

Na twarzy jej wyczytał przerażenie. Wyrok zapadł niespodziewanie. Zdołu dobiegł ich niecierpliwy sygnał samochodu. On był już spokojny.

— Spiesz się! Słyszysz? Czekają! Wzięłaś już przecież zadatek! — i wzrokiem wskazał złotą bransoletę, obciskającą przegub jej dłoni, wspaniały klejnot, niewidziany u niej nigdy przedtem.

Podał jej narzutkę. Jeszcze przystanęła przy rozłożonych nutach. Jak gdyby chciała je zamknąć, a może wziąć ze sobą... I odeszła... Rok temu...

Ponowny dzwonek. Za drzwiami drżąca z zimna, zawinięta w czerń chusty postać.

O! Jak często po jej odejściu marzył mściwie, że wróci. Że on będzie bogaty, będzie żył w przepychu, a ona zmuszona nędzą, w którą rzucił ją los, stanie żebrząc, tak właśnie u progu jego domu... Co za mrzonki!! Nietylko, że się nie dorobił, nie posiadł majątku! Wprost przeciwnie: podupadł materjalnie, fizycznie, moralnie! Chciał dojść do fortuny niekoniecznie szlachetnemi sposobami... więzienie... wódka... Wszyscy się od niego odsunęli. Najbliżsi przyjaciele nie podali mu pomocnej dłoni. Skazany jest na samotność do końca. Będzie grzązł coraz głębiej... Choćby jej tam, w świecie było najgorzej — ona nie wróci... Nie ma do czego!...

Ale gdyby wróciła... Och! Gdyby wróciła byłoby zupełnie inaczej. Musiałby stać się lepszym, gdyby mógł patrzeć w jej oczy dobre, jasne, jakiemi bywały dawniej. Natychmiast zerwałby z kolegami z karczmy, odrazu wódka przestałaby go pociągać... Gdyby miał dla kogo żyć, z kim dzielić troski i radości...

Ale ona nie wróci... Nie stanie tak przed progiem, jak stoi dziś nieznana jakaś skulona postać...

— Jestem głodna!... — cicha skarga z za drzwi.

Rok temu te same słyszał słowa.

Otworzył drzwi szerzej. Niech wejdzie! Gdyby nawet była złodziejką, nie ma tu nic do zabrania. Czy w kredensie coś się dla niej znajdzie? Jeszcze rok temu byłaby odgrzewana kasza i cienka herbata... Dzisiaj?..

Gdy wrócił, w linji pleców schylonej nad klawiaturą postaci uderzyło go coś znajomego, bliskiego...

Wątpliwości pierzchły, gdy świeży, cudny głos kobiecy zapełnił pustkę mieszkania:

— Bóg się rodzi!..

Marja Dalborówna.

Nowy Rok w Japonji.

Kraków, 23 grudnia.

Ze wszystkich uroczystości ludowych w Japonji najgłówniejszem jest bezsprzecznie święto pierwszego dnia w roku. Japończycy, którzy nadewszystko lubią wielkie uroczystości, przedłużają to święto możliwie jaknajdłużej, przeciagając je na kilka pierwszych tygodni.

W czasie świąt noworocznych Japończyk nie jest śpiący; przeciwnie — staje się **gorączkowo czynnym.** Mieszkania są starannie wymyte, wyczyszczone, uporządkowane, chociaż zwykle niejeden twierdzi, że nie powinno się zamiatać mieszkań, w obawie usunięcia wraz ze śmieciami szczęścia, które mogło się już utrwalić. Domy nazewnątrz są ozdobione kwiatami i gałęziami zielonemi; podłoga jest wysypana kwieciem. Przed drzwiami wsadzają w ziemię sosenki i bambusy, przybrane różnokolorowemi paskami papieru, girlandami ze słomy ryżowej, zielonemi liśćmi.

Wszystkie te ozdoby mają **znaczenie symboliczne.** Jedne, jak np. długie kije bambusowe — są wróżbą życia długiego i kwitnącego zdrowiem. Inne — niektóre gatunki sośniny — wyrażają pierwiastek męski i kobiecy i wróżą, że małżeństwa zawarte w ciągu roku będą szczęśliwe i płodne.

Japończycy wyobrażają sobie, że **cały rok upłynie im tak, jak upłynął im dzień pierwszy;** stąd płynie bardzo naturalne pragnienie przepędzenia dnia tego możliwie przyjemnie i szczęśliwie.

Każdy zaopatruje się w zasapy chleba i ciast ryżowych. Nie zapominają też o ulubionym trunku „saki“, którym gorzelnicy napełniają wszystkie kukły, misy, lub donice z niebieskiej porcelany.

Od świtu wszyscy są już na nogach, co jest tem łatwiejsze, że przeważnie nikt się nie kładł spać! Rozpoczynają się powinszowania żony mężowi, męża żonie, dzieci rodzicom. **Wielu ojców rodzin rozpoczyna rok nowy, oddając cześć cieniom przodków i duchom domowym.** Zaraz po powitaniu wschodzącego słońca zanurzają sie w kąpieli, potem następują wizyty. W licznych domach udają sie wszyscy do krewnych i znajomych. Zdarza się, że niektóre rodziny nie bywają w domu od rana do nocy w ciągu pierwszych dni.

W mieście **sklepy, biura, urzędy są zamknięte,** interesy są najzupełniej przerwane. Ulice przebiegają muzykanci, sztukmistrze, tancerze i śpiewacy, przybrani w maski, korony i najdziwaczniejsze stroje. Wszyscy spacerują wesoło, niosąc różnobarwne latarnie, wykrzykując, śpiewając i tańcząc ochoczo. Nowy Rok jest przedewszystkiem **świętem dzieci**, jak u nas Boże Narodzenie. Widać więc tłumy dziatek rozbawionych i śmiejących, a nad ulicami, dachami i drzewami unoszą się setki latawców, które są narodową zabawą. Mają one kształty smoków, potworów, ryb, zwierząt i innych figur dziwacznych. Do zabawy przyczyniają się również teatry marjonetek, małpy uczone, króliki tresowane, sztugi magiczne i inne rozrywki wszelakiego rodzaju.

Dziwny zwyczaj panuje również w Japonji i jest od niepamiętnych czasów ściśle przestrzegany, a mianowicie **przed końcem roku muszą być wyrównane wszelkie rachunki i długi.** Aby temu zadość uczynić, kupcy nieraz ze stratą sprzedają towary, aby tylko uzyskać sumę potrzebną do spłacenia swych należytości. Komu się to nie uda, ten jest shańbiony, imię jego wypisują na jego własnych drzwiach, jako bankruta, reputacja jego przepada na zawsze i nikt już więcej kredytować mu nie będzie.

Długów niezałatwionych do Nowego Roku, w następnym już poszukiwać nie można i wskutek tego wyrobił się ciekawy zwyczaj, iż wierzyciel, który gonił za dłużnikiem przez całą noc nowego roku, może jeszcze tę gonitwę przedłużyć po świcie, byle miał w ręku zapaloną latarkę, jak gdyby myślał, że to jeszcze noc.

Zaprowadzenie obyczajów europejskich zaćmiło blask noworocznych uroczystości. Dawniej obchodzono je w środku lutego, były więc o wiele więcej malownicze, łączyło się bowiem równocześnie ze świętem powrotu wiosny, przebudzenia się natury. Przeniesione obecnie na 1 stycznia, straciły wiele na uroku, jednak i dziś każdy, choć najuboższy Japończyk, pragnie mieć jakiś kwiat na powitanie Nowego Roku, a bogatsi zakupują całe sklepy kwiatów dla przyozdobienia swych mieszkań.

Ewa Bol.

Katedra — pierwszym murowanym gmachem na wzgórzu zamkowem.

Kraków, 23 grudnia.

Ludzie współcześni, patrząc na rozmaite gmachy z dawnych czasów, nie zastanawiają się przeważnie nad tem, że te zabytki niejednokrotnie zmieniały swój kształt zewnętrzny, głównie wskutek pożarów i różnych katastrof, ba, niejednokrotnie zmieniały nietylko swe fasady, lecz nawet swą architekturę. Z pierwotnie drewnianych budynków powstawały kamienne, a potem murowane, co wpływały nietylko **na ich trwałość,** lecz i na zewnętrzny wygląd.

Miło jest przypomnieć sobie i pamięci ludzkiej, jak też te dawne kształty **ongiś** się przedstawiały. Jednym z najcelniejszych budynków jest Katedra na Zamku, tak wybitnie **górująca nad** miastem swym masywem.

Wszystkie niewątpliwie grody i zamki z przeszłych czasów mają swe historje, których zawiązek ginie w mrokach przeszłości. Miał je i Zamek krakowski, zbudowany na wzgórzu, wznoszącem się na 25 m ponad poziomem Wisły, a 225 nad poziomem morza.

Zdawaćby się mogło, że wzgórze zamkowe zostało **wypłukane przez fale Wisły,** badania jednakże naukowe wykazały, że tak nie jest. Przeprowadzono je w t. zw. Smoczej Jamie i stwierdzono, na podstawie śladów kierunku wypłukań na ścianach Jamy, że **idą one w innym kierunku niż płyną fale Wisły,** że zatem ślady te pochodzą od **fal morza.**

W przedhistorycznych czasach istniało **już na** wzgórzu grodziszcze obronne, drewniane, **zaś z** biegiem czasu pojawił się zamek, również zrazu drewniany, otoczony wałami i palisadami, potem pół drewniany, a wreszcie murowany.

Pierwszym, prawdopodobnie murowanym gmachem na wzgórzu zamkowem była katedra, budowana po utworzeniu w r. 1000 biskupstwa krakowskiego. Zdaje się być faktem, że Kazimierz Odnowiciel starał się o podniesienie powagi biskupstwa krakowskiego, zaczął budowę murowanego kościoła, a posłużyły mu do tego jego osobiste stosunki z zagranicą przez jego żonę Ryksę, siostrzenicę **cesarza Ottona III, a siostrę arcybiskupa Kolonji, Hermana.** Z tej tedy przyczyny, a przedewszystkiem dlatego, że, jak wogóle wszystko prawie przychodziło do Polski razem z wiarą chrześcijańską **z zachodu i z południa,** tak też i budownictwo z kamienia i cegły stamtąd się do nas dostało.

Cała budowa trwała około pół wieku. Konsekracja kościoła odbyła się dopiero w r. 1142, przyczem kościoł otrzymał tytułł św. Wacława, na pamiątkę żony króla Władysława Hermana, a może też z powodu dawnych stosunków Krakowa z pragską diecezją.

Pierwotna ta katedra była **znacznie krótsza** od obecnej, a została **zbudowana w stylu romańskim,** t. j. w stylu wczesnego średniowiecza, posługującego się jeszcze reminiscencjami **form rzymskiego klasycyzmu.** Już wtedy stosowano sklepienia, pełne łuki i kolumny z kapitelami o motywach roślinnych. Dowodem tego jest krypta św. Leonarda pod główną nawą kościelną, główna część grobów królewski, zwrócona swą absydą ku zachodowi. W krypcie tej jest ślad wyraźny chóru zachodniego w wspomnianym wyżej stylu.

Dlaczego krypta otrzymała nazwę św. Leonarda?

Wedle **wszelkiego prawdopodobieństwa** nazwa ta pochodzi od św. Leonarda, patrona miasta Liége, skąd pochodzili Benedyktyni, **sprowadzeni do Krakowa z Kolonji.** Rzeczy przytem charakterystyczna, że w herbie katedry krakowskiej widzimy **trzy korony, znajdujące się także właśnie w herbie miasta Kolonji,** przyjętym na pamiątkę sprowadzenia w r. 164 do tamtejszej katedry ciał „Trzech Króli“.

Badania fundamentów i grobów katedry krakowskiej wykazały, że była ona zbudowana **w stylu romańskim,** a jak wyglądała nazewnątrz, wskazuje nam pieczęć kapituły, wystawiona na dokumencie z XIII wieku. Widoczne są na tej pieczęci dwie wieże i przybudowa na południowej ścianie, obok wieży „Srebrnych dzwonów“ kaplica, będąca pozostałością po dawnym przedromańskim kościele, który został zamieniony na kaplicę św. Piotra i Pawła. Na tem miejscu znajduje się **obecnie** kaplica Wazów z kopułą o złotej łusce.

Wspomniana **kaplica należała do kapituły.** Kościół romański miał, jak wspomnieliśmy, dwie wieże od zachodu. W r. 1230, przy kryciu jednej z nich ołowiem, powstał pierwszy z notowanych pożarów, jednak widocznie niezbyt wielkich, skoro następny już biskup Wisław, dokończył w r. 1241 rozpoczętego za swego poprzednika krycia dachu ołowiem. Działo się to przed pierwszą nawałą tatarską (Tatarzy napadali na Kraków w latach 1241, 1260 i 1287). Z rocznika kapitulnego z r. 1247 wiemy, że pokryto w tym roku ołowiem cały kościół, a w r. 1250 otrzymała katedra posadzkę.

Wiele, bardzo wiele rzeczy widziały mury katedry, wiele wydarzeń historycznych.

Rozbudowywała się w ciągu wieków **katedra,** szczególnie na szerokość przez przybywania nowych kaplic, wprawdzie dla siebie samych, pięknych, lecz niekorzystnych, o ile chodzi o architekturę kościoła. Do zachodniej fasady dobudowano w XV wieku **duże gotyckie kaplice ciosowe.** Kaplicę pokryto w r. 1471 **oryginalnemi ruskiemi malowaniami ściennemi.**

Biskupi i kanonicy kapitulni dobudowywali w XIV i XV wieku szereg kaplic, zas w późniejszym czasie (XVI i XVII wiek) zamieniano kaplice na renesansowe i barokowe. Wskutek powstania kaplic, które zasłoniły światło, zaszła potrzeba podniesienia sklepienia koło prezbiterium. W latach 1708—1719 przeprowadzono **podniesienie sklepienia koło prezbiterium.** W r. 1753 stanął **chór muzyczny** na słupach z czarnego marmuru, wpuszczonych w absydę romańskiej krypty. **Mur koło katedry** od strony zachodniej i południowej powstał w latach 1608—1616.

Nakoniec trzeba chyba wspomnieć, że kości przedpotopowych zwierząt dyluwialnych, które uważano za kości smoka, znaleziono prawdopodobnie w **„Smoczej Jamie“**, co dało początek legendzie o smoku i jego otruciu przez przemyślnego szewca Skubę, który miał mu, zamiast ofiary ludzkiej, rzucić worek z siarką, a smok połknął łapczywie naraz tę truciznę i potem z piekielnego żaru, co mu trawił wnętrzności, tak długo pił wodę z Wisły, aż ją do połowy wypił, a potem sam pękł.

Dr. S.

KRONIKA

GRUDZIEŃ **23** Wtorek

Dziś Wiktorji
Jutro Adama

Dziś obowiązuje zaciemnienie od g. 16.45 do 8.35.

Wszystkim Czytelnikom najserdeczniejsze życzenia WESOŁYCH ŚWIĄT składa Redakcja „Gońca Krakowskiego“

Kilowaty i Betlejemska Gwiazda.

Kraków, 23 grudnia.

Wiadomo, że wino im starsze tem jest lepsze, a również, że sery pewnego gatunku nabierają smakowitości dopiero po pewnym czasie, t. j. wtedy kiedy zaczynają chodzić same. Wręcz przeciwnie jest z kobietami i biada temu, ktoby przypadkiem pomylił te dwie zasady. Wogóle ludzie wraz z wiekiem stają się coraz mniej wartościowi jako „materjał“. Tylko u narodów azjatyckich, u Chińczyków czy Japończyków, starość uważana jest w dalszym ciągu za atut. U nas Europejczyków niestety dawno już stała się tylko ciężarem i z tego też powodu staramy się odsunąć jaknajdalej tę granicę wieku. Na przekór tym poglądom istnieje stare polskie przysłowie, które swego czasu wyłowił wielki znawca tych spraw Weryha-Darowski w połowie XIX. wieku, że „Giżyccy im starsi tem lepsi“. Co ma ono oznaczać, w jakich powstało okolicznościach — niewiadomo.

Z wiekiem człowiek nabiera charakteru, jego profil staje się wyraźniejszy, ciekawszy, bardziej indywidualny. Krystalizują się myśli, wyłaniają się stałe poglądy, człowiek staje się pewny, że ma rację, przypisuje sobie prawo dawania innym wskazówek i nauk. Człowiek stary traci ruchliwość młodości, giętkość myśli, ale za to nabiera na powadze. Staje się żywym pomnikiem. To co traci na fizycznej sprawności i wartości to nabywa znów na wartości duchowej, na ciężarze gatunkowym swego intellektu. Jest to prawo prawie równie konkretne i sprawdzalne jak prawo Archimedesa o utracie ciężaru ciała zanurzonego w wodzie.

Ale nietylko starzy ludzie są twórcami idei, — krystalizatorami ich — jeśli można się tak wyrazić. Rolę tę wykonuje również każda generacja pod warunkiem, że **następuje jedna po drugiej,** co rzecz prosta — rozumie się samo przez się. Idee tężeją w miarę posuwania się czasu. Nabierają na smakowitości, jak owo stare wino, stają się silne, odurzające nieraz. Stają się czemś wielkiem. Tradycje przypominają **lawinę: z początku jest to tylko jeden** większy kawał śniegu. W miarę jak się stacza, obrasta coraz bardziej a w końcu staje się wielką kulą, która zdolna jest zabić człowieka. Z godziny na godzinę wzrasta nasilenie, powiększa się skondensowanie śniegu. W tem zjawisku psychicznem jest jakieś podobieństwo ze zjawiskami fizycznemi: jest tu jakby ładowanie akumulatorów prądem elektrycznym, z tą tylko różnicą, że o ile największy nawet akumulator wyczerpie się i trzeba go potem na nowo ładować, tradycja jest coraz to silniejsza a potrzeba jej jedynie rzeczy zupełnie zwykłych i dostępnej dla każdej na świecie instytucji a mianowicie czasu. Czas ten powoduje, że lawina również potężnieje, staje się bardziej zwarta i coraz to cięższa. Jeszcze sto lub dwieście lat, a będzie nie do przewyciężenia.

Są na świecie zjawiska, które właściwie zupełnie nie mają ze sobą żadnego związku i których nie można wymawiać jednym tchem. Mimo to jednak — w sferze fantazji i asocjacji pozornie nierealnych ale mimo to możliwych — łączą się pewne pojęcia w pary, zrastają się, tworzą jakgdyby rodzinę o zróżniczkowanych charakterach mających jednak wspólne podobieństwo. Do takich asocjacji zaliczyć muszę dwie od siebie odległe rzeczy, których wzajemny stosunek zawsze mnie prześladował: żarówka elektryczna i gwiazda betlejemska. Na pierwszy rzut oka wygląda to jeżeli już nie fantastycznie, to prawie absurdalnie. A jednak w tem coś jest: i tu i tam spotykamy się z problemem światła, w obu wypadkach lampa jest pewnego rodzaju przewodnikiem. Oczywiście, że je dzieli bardzo wiele: tysiące lat rozwoju ludzkości i miljony mil świetlnych.

Nauczyliśmy się określać wszelkiego rodzaju zjawiska fizyczne **w sposób dokładny** i nie ulegający dyskusji. **Sto kilowatów** jest właśnie tyle **ale ani trochę więcej** i z tej ścisłości jesteśmy bardzo dumni. Również gwiazdy wszelkiego rodzaju starano się okiełznać jak dzikiego mustanga i wprzadz w rydwan obliczeń wykalkulowanych przez astronomów oglądających **wszechświat przez śmiesznie długie rury** metalowe zakończone różnorodnemi szkiełkami. Uczeni ci robiący swoją rzeczowością i swojemi niezwykłemi znajomościami z gwiazdami firmamentu niepokojące wrażenie, zdołali nawet obliczyć drogę przebiegana przez gwiazdę, która była przewodnikiem dla Świętych Trzech Króli blisko 2 tysiące lat temu. Nie wiedziano wtedy o teleskopach ani o elektryczności i myślano kategorjami, które są nam dzisiaj obce. Mimo tych odległości czasowych i przestrzennych chciałoby się, kierowany jakimś podszeptem, — przeprowadzić między temi tak odległemi rzeczami paralelę.

Mówmy językiem współczesnym: w chwili gdy ukazała się ta gwiazda nie posiadała żadnej faktycznej mocy. Była jedną z miljonów gwiazd jakie co nocy błyszczały na ciemno-granatowem niebie, nie odznaczała się niczem, była „szarym przechodniem“ wśród gwiazd. Moc jej — mówimy w dalszym ciągu językiem XX. wieku — wyrażona w HP. lub w kilowatach była równa zeru. Jedna jedyna rzecz przemawiała za nią: proroctwa sięgające zamierzchłych wieków, i wiara, że jest ona tą jedną gwiazdą wśród miljonów zwiastującą wielkie wydarzenie. Z chwilą jednak gdy trzej władcy ze wschodu przekonali się o tem, że proroctwo się spełniło, gdy ci Trzej Królowie tak naiwnie ale też tak pięknie przedstawieni na starych obrazach Rafaela, Fra Angelica, czy Rubensa, — upoważnieni zostali do rozpowiedzenia o narodzeniu Chrystusa wszystkim ludom, gwiazda nabrała jasności i siły jakiejby nie zdołały jej użyczyć najpotężniejsze elektrownie świata. Gwiazda betlejemska zaczęła świecić na cały świat i na całą ludzkość niby olbrzymia lampa zawieszona ręka Stwórcy na niebie. Było tak jakby wszystkie inne źródła światła pogasły i pozostało tylko to jedno. I przez długie wieki złocista ta lampa musiała rozjaśniać mroki, przez które przechodziła ludzkość. Zdawało sie czasem, że będzie coraz więcej mroków **a coraz mniej światła: w katakumbach pierwszych chrześcijan płonęły, niby małe ognik**i, lampki oliwne; w średniowieczu znów w ciasnych uliczkach pełzały jak złośliwe płazy ludzkie zabobony i ludzka złość a nawet w czasach zwanych „oświeconymi“ stawało się nieraz tak ciemno jak w zimową **noc, w której słychać wycie wilków. Było** nieraz tak, że ludzie musieli przeczuwać światło tej gwiazdy, aby uwierzyć w zbawienie, gdyż otaczała ich niezgłębioną czerń. Od dwóch tysięcy lat gwiazda betlejemska jaśniała coraz silniej: stawała się lawiną, źródłem ciepła, drogowskazem, nadzieją. I człowiek uznawał ją za taką i wyczuwał jej wielkość choć nie był astronomem.

I oto naraz znalazła w świecie konkurenta: zrazu cichego, przestraszonego swoją nową rolą, później coraz bardziej pewnego siebie — lampę elektryczną. Dziwne zestawienie, dalekie, abstrakcyjne a jednak słuszne i prawdziwe w swoich prażródłach. Tamto było objawieniem, pochodziło od siły wyższej, gdy gruszka elektryczna jest tworem ludzkim a przez to samo tem bliższym człowiekowi. To tak jak z konstytucją: lepsza jest taka, którą wywalczył sobie naród niż taka którą, jak to mówiono w czasach „wiosny ludów“, oktrojował monarcha. Ta zdobyta własnemi siłami była zawsze milszą i budziła więcej zrozumienia, cóż więc dziwnego, że również nowe światło zdobyło ludzkie serce a przedewszystkiem dumę i kazało zapomnieć o tamtem. Naprzeciwko siebie stanęły dwa światy, świat mistyczny, świat stary i świat realny, dotykalny. Który z nich zwycięży? powtarzano pytanie przez wiele lat. Które z nich zdoła lepiej oświecić, da więcej ciepła?

Szale zwycięstwa przeważają się to na jedną to na drugą stronę. Ludzkość, jak pijany człowiek, oscyluje z prawa na lewo i naodwrót nie mogąc znaleźć środkowej drogi. Wszystko co od niej jest zależne degeneruje wkońcu i doprowadza do katastrofy, tamte zaś od nas niezależne i stworzone ręką Boska nie ulegają żadnym zmianom. Zwłaszcza obecna wojna doprowadza nas do przekonania, że największe zdobycze człowieka mogą zamienić się w jego przekleństwo, a to z tego choćby powodu, że wszystkie ludzkie dzieła noszą w sobie **jego wewnętrzne walki, jego skłonności i słabość, która go nawiedza. Największa elektrownia** może zastrajkować, elektrownie zaś kosmiczne nie podlegają tym zjawiskom. Toteż bardziej może niż w czasach spokojnych, spoglądają ludzie na gwiazdy szukając przewodniej jako tej, która się nie zmienia i która od prabytów pozostała tą samą.

Xeres.

Kraków przed Świętami.

Kraków, 23 grudnia.

Od kilku dni panuje w całem mieście podniecony przedświąteczny nastrój. W każdym domu przeprowadza się przygotowania przedświąteczne, sprząta się mieszkania, czyści sprzęty domowe, zabiega się o możliwie najlepsze przygotowanie wieczerzy wigilijnej. Jak to zwykle bywa w dobie wojny, święta tegoroczne będą w wielu rodzinach skromniejsze, niż to dawniej bywało. Nie w każdym domu znajdzie się na stole tradycyjna ryba, którą będą musiały zastąpić inne potrawy. Nasze panie domu nauczyły się jednak już tyle z zakresu gospodarki wojennej, że trzeba mieć nadzieję, iż wieczerza wigilijna będzie jednak odpowiadała dawnym tradycjom.

Duży ruch panuje w sklepach. Zasypane one zostały ozdobami na choinki, które w obecnych czasach będą stanowiły główną ozdobę świątecznych drzewek. Obawa, że choinek będzie zamało — okazała się płonna. Na wielu miejscach miasta znajdują się stoiska sprzedaży choinek, co należy uważać za pomysł bardziej szczęśliwy, niż koncentrowanie tej sprzedaży na rynku, co może nadawało otoczeniu starych kamienic bardzo oryginalny widok, tem niemniej było uciążliwe dla mieszkańców bardziej oddalonych dzielnic. W związku z dostarczeniem odpowiedniej ilości drzewek, spadły ceny choinek, które jeszcze przed kilkoma dniami wykazywały silną tendencję zwyżkową.

Pod Sukienicami rozłożyły się stragany z ozdobami na choinki, ogniami bengalskiemi itp. Przez cały niemal dzień tłoczy się tam znaczna ilość kupujących. Przewijają się tu i ówdzie uliczni sprzedawcy rozmaitych innych „towarów", usiłując zwiększyć swoje zarobki wśród przedświątecznego rozgwaru.

Najwięcej uciechy mają dzieci. Zapomniały już o św. Mikołaju i liczą teraz, że przyjdzie do nich aniołek, który znowu podłoży im pod drzewko rozmaite smaczne i ładne rzeczy. Z uznaniem trzeba powitać zwiększony ruch w księgarniach, które dla dzieci mają wielki wybór pięknych wydawnictw.

Jeszcze tylko jeden dzień! Panowie domu przeglądają zapasy „mocniejszych" napojów, stwierdzając z ubolewaniem, że i w tym zakresie są znaczne luki. Odpadnie także prawdopodobnie tradycyjna „rybka", spędzana w gronie kolegów, jako, że nie wolno przeszkadzać pani domu w przygotowaniach wigilijnych. Trzeba się będzie zadowolić towarzyską rozmową, albo co lepsze, dopomóc trochę w domu w całej akcji przedświątecznej.

W międzyczasie nastała zima. Po fali ciepła, która była nieco nienaturalna, temperatura obniżyła się, spadło trochę śniegu. Dawne przysłowie, że „gdy św. Barbara po wodzie — to Boże Narodzenie po lodzie" ma wszelkie widoki na sprawdzenie się.

W chwili, gdy zasiądziemy do uczty wigilijnej, myśli nasze ulecą także do tych, którzy są daleko od swych rodzin. Łamiąc się według starodawnego zwyczaju opłatkiem, życzyć więc będziemy sobie, abyśmy jaknajprędzej doczekali się pokojowych czasów i mogli się poświęcić owocnej pracy dla dobra rodziny i kraju.

Rozporządzenie o kartelach w Gen. Gubernatorstwie.

Kraków, 23 grudnia. Na podstawie § 5 ust. 1. Dekretu Kanclerza Rzeszy z dnia 12 października 1939 roku (Dz. Rzeszy Niem. I. str. 2077) zostało wydane rozporządzenie, traktujące o kartelach cen, zezwoleniach, kartelach obowiązkowych, spisie karteli, nadzorze nad nimi i opłacie stemplowej.

Zarządzeniu niniejszemu podlegają więc zjednoczenia przedsiębiorstw, dokonane na podstawie układu lub urzędowego zarządzenia, zawierające naturalnie zobowiązania o zbyciu lub zastosowaniu warunków handlowych i produkcji.

Zjednoczenia, przewidujące zobowiązania o sposobie ustalania cen lub innych zapłat oraz zastosowania warunków handlowych, które wpływają na kształtowanie cen jakiegoś produktu podlegają postanowieniom niniejszego rozporządzenia.

Kartele wymagają zezwolenia, o ile nie stworzono ich na mocy urzędowego zezwolenia. To samo odnosi się do zmiany w składzie lub w celu karteli, a także co do ich rozwiązania. Wniosek stawia się do Rządu Generalnego Gubernatorstwa. Decyzja zostaje doręczona wnioskodawcy i z tą chwilą zezwolenie staje się skuteczne. Zezwolenie może być udzielane pod warunkami i z nałożeniem zleceń. Istniejące już kartele wymagają dodatkowego zezwolenia. Wniosek należy złożyć w okresie 6 tygodni po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia. W wypadku nie zastosowania się do złożenia wniosku o dodatkowe zezwolenie, kartel przestaje istnieć po upływie terminu 6 tygodni, albo z chwilą doręczenia decyzji o odmówieniu zezwolenia. W tym też wypadku, Rząd Gen. Gub. wyda postanowienia o użyciu majątku karteli.

Rząd Gen. Gub. upoważniony jest do zmiany składu lub celu istniejących karteli lub przyłączenia nowych przedsiębiorstw do już istniejących. Kartele zostają wpisane do spisu karteli, prowadzonego według wskazówek Rządu Gen. Gub. (Główny Wydział Gospodarki). Nadzór nad kartelami sprawuje Rząd gen. Gub., który jest upoważniony do żądania każdorazowo informacyj o produkcji i zbyciu, o ustalaniu cen lub innych zapłat, do żądania przedłożenia wszystkich układów, uchwał i zarządzeń. Rząd Gen. Gub. może uzależnić skuteczność prawną wszystkich układów, może też kartele całkowicie lub częściowo rozwiązać, zakazując w przewidziany sposób ich przeprowadzenia, usunąć członków kartelu i uregulować prawa i obowiązki członków. Wnioski, decyzje urzędowe i inne czynności urzędowo podlegają opłacie stemplowej, ustalonej przez Główny Wydział Finansów.

Kto wykroczy przeciw przepisom niniejszego rozporządzenia, podlega karze porządkowej do 100.000 zł, za każdy wypadek wykroczenia, którą to karę porządkową ściągają Urzędy Skarbowe. W razie niewystarczającej kary porządkowej, sąd może orzec karę więzienia i grzywny do nieograniczonej wysokości lub jedną z tych kar.

Wstrzymanie przesyłki paczek nadawców żydowskich.

Kraków, 23 grudnia. Kierownik Głównego Wydziału Poczty w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa wydał zarządzenie z dnia 21 listopada 1941 r. o wstrzymaniu przesyłki pakiecików i paczek nadawców żydowskich w celu uniknięcia niebezpieczeństwa rozszerzenia się zarazy. (Dz. GG. Nr. 115 z dnia 6 grudnia 1941 r. str. 696).

Od dnia 1 grudnia 1941 r. nie przyjmuje się nadal aż do odwołania do przesyłki pocztowej pakiecików, zwyczajnych paczek, nieopieczętowanych i opieczętowanych paczek nadawców żydowskich.

Przenoszenie przedsiębiorstw.

Kraków, 23 grudnia. Na podstawie 116 rozporządzenia o nabywaniu przemysłowych przedsiębiorstw, warsztatów oraz udziału tychże w Gen. Gub., przeniesienie przedsiębiorstwa z jednej miejscowości do drugiej wymaga zezwolenia.

Aby uzyskać takie zezwolenie, konieczne jest złożenie odpowiedniego wniosku na urzędowym formularzu w Wydziale Gospodarczym odnośnego starostwa powiatowego, które wniosek ten odpowiednio do przynależności branżowej przedsiębiorstwa skieruje do jednego z niżej wymienionych urzędów.

Pozwolenia udziela: 1) O ile chodzi o przedsiębiorstwo lub warsztat Rolnictwa w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa, w porozumieniu z kierownikiem Wydziału Gospodarki w Urzędzie Generalnego Gubernatorstwa.

2) O ile chodzi o przedsiębiorstwo lub warsztat z działu gospodarki leśnej lub drzewnej — kierownik Wydziału Leśnego w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa w porozumieniu z kierownikiem Wydziału Gospodarki w Urzędzie Generalnego Gubernatora.

3) O ile chodzi o przedsiębiorstwo lub warsztat z działu gospodarki budowlanej — kierownik Wydziału Budownictwa w Urzędzie Generalnego Gubernatora w porozumieniu z kierownikiem Wydziału Gospodarki w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa.

4) We wszystkich innych działach — kierownik Wydziału Gospodarki w Urzędzie Generalnego Gubernatora.

Premjera komedji „Baron Kimmel" w Starym Teatrze.

Kraków, 23 grudnia. Wielkiem zapewne urozmaiceniem okresu świątecznego będzie **komedja muzyczna p. t. „Baron Kimmel", której premjera odbędzie się w drugi dzień świąt, t. j. dnia 26 grudnia o godz. 16 w Starym Teatrze.**

Obsadę sztuki stanowią artyści krakowscy, a ponadto wezmą w niej udział znani artyści warszawscy, mianowicie **Tadeusz Pilarski** i utalentowana wodewilistka teatrów warszawskich **Helena-Heleńska-Pilarska**. Balety i ewolucje taneczne przygotował i poprowadzi je baletmistrz **Jan Fabian**, stronę muzyczną opracował znany publiczności krakowskiej dyrygent **prof. Adam Lenczowski**.

Przedsprzedaż biletów odbywa się w kasie Starego Teatru od wtorku 23 grudnia w godzinach 10—18 i 16—19, w dzień przedstawień kasa czynna bez przerwy. Przedstawienia komedji „Baron Kimmel" zostaną powtórzone w piątek wieczorem oraz w sobotę i niedzielę.

*

ŚWIĄTECZNA ROZRYWKA DLA DZIECI. Na specjalne życzenie publiczności, ciesząca się niesłabnącem powodzeniem bajka p. Ursyn „Jaś i Małgosia" będzie powtórzona przez teatr marjonetek „Brzdąc" w sali Domu Plastyków w drugi dzień świąt, tj. piątek dnia 26 i niedzielę dnia 28 b. m. o **godz. 12** w południe i 16 popoł. Bilety można nabywać w dniu przedstawień od godz. 9 rano.

Z rubryki codziennych wypadków

Przejechany przez pociąg.

(fem) W poniedziałek na stacji w Płaszowie został przejechany przez pociąg Mieczysław Kapusta z Janowic, lat 25. Doznał on zmiażdżenia prawej nogi. Po opatrzeniu przez lekarza Pogotowia Ratunkowego przewieziono go do szpitala św. Łazarza.

Poraniony przez nieznanych osobników.

W godzinach wieczornych na ulicy Krakowskiej 25, został poraniony i pokłuty jakiemiś ostremi narzędziami Stolarczyk Władysław, lat około 29, doznając szeregu ran kłutych klatki piersiowej oraz ogólnych kontuzyj. Lekarz Pogotowia Ratunkowego polecił przewieźć go na oddział chirurgiczny szpitala św. Łazarza.

Trup mężczyzny na polach rakowickich.

W Rakowicach na polach w pobliżu lotniska okoliczna ludność znalazła zwłoki nieznanego nazwiska. Jak wykazała sekcja zwłok, mężczyzna ten został zastrzelony przez osobnika nieznanego nazwiska.

Zuchwalstwo wyrostków.

Zamieszkały przy ulicy Romanowicza 21, Jan Serafin został pokłuty nożami przez chłopaków, których nazwiska nie są jeszcze ustalone. Rana kłuta klatki piersiowej, jakiej doznał Serafin została opatrzona przez lekarza Pogotowia Ratunkowego.

Kronika żałobna.

(Y) **Kraków, 23 grudnia.** W ostatnich dniach zmarli w Krakowie: z Gnojowskich **Marja Pailkowa**, lat 76, wdowa; **Jan Stefański**, lat 75, emer. kierownik parowozów; **Jan Orłoś**, lat 81, emeryt kolejowy; **Aleksander Chmielka**, lat 1; z Pawlików **Zofja Lisowska**, lat 75, wdowa po emerycie kolejowym; **Helena Madejska**, lat 23, urzędniczka prywatna; **Weronika Wałkowska**, lat 76; **Tadeusz Cebula**, lat 31, funkcjonarj. Krak. Miejskiej Kolei Elektr.; **Karolina Kndykown**, lat 71, obywatelka Olszy; z hr. Rostworowskich **Marja Ksawerowa z Pohorzec Korytkowa**, lat 77; **Władysław Rogoziewicz**, lat 3; **Józef Ruszkiewicz**, lat 63, mistrz krawiecki; **Józefa Żnkowska**, wdowa po sędzi, **Fryderyk Reindl**, lat 61, emeryt kolejowy; **Artur hr. Potocki** z Krzeszowic, zmarł 10 grudnia 1941 r. w Rzymie; **Inż. Jan Wielgus**, lat 40, zmarł 8 lipca 1941 r.

Następny numer „Gońca Krakowskiego" ukaże się w sobotę, 27 grudnia o normalnej porze.

(Y) **ADRESY APTEK, MAJĄCYCH DYŻURY NOCNE** do dnia 27 grudnia w Krakowie: Mikołajska 4, tel. 110-21; Stradom 6, tel. 121-35; Aleja 29 Listopada 17, tel. 139-21; Adolf-Hitler-Platz 13, tel. 131-72, Karmelicka 23, tel. 106-62; Starowiślna 77, tel. 160-92; Długa 66, tel. 147-33; Kościuszki 18, tel. 139-45; Mogilska 16, tel. 175-90; Kalwaryjska 27, tel. 147-06.

STAN WODY WYNOSIŁ W DNIU 23 GRUDNIA: na Wiśle w Krakowie 269, w Szczucinie 300, w Sandomierzu 298, w Zawichoście 414, na Dunajcu w Nowym Sączu 182, na Sanie w Przemyślu 206.

Najdłuższa noc roku.

Kraków, 23 grudnia. W dniu 22 grudnia mieliśmy najdłuższą noc w roku, gdyż według obliczeń astronomów, słońce zaszło o godz. 17.03, a zeszło w dniu 23 grudnia o godz. 8.44, czyli, że noc trwała 15 godzin i 41 minut.

Dla nas to nie jest nic nadzwyczajnego, ale mieszkańcy okręgów polarnych byliby bardzo zadowoleni, gdyby dzień trwał u nich 8 godzin i 19 minut, gdyż u nich słońce przez całą zimę wogóle się nie pokazuje. Możemy się więc tem pocieszać, myśląc, że najdłuższą noc mamy poza sobą i że **obecnie będzie dnia przybywało.**

Długie noce zimowe są dla każdego przykre, w każdym budzi się jakaś **dziwna tęsknota za słońcem**. Ale musimy myśleć o tem, że odtąd słońce będzie coraz dłużej świeciło i, że aczkolwiek kalendarzowa zima zaczyna się dopiero teraz, to jednak **dzień będzie coraz dłuższy.**

Jednem słowem możemy już dzisiaj cieszyć się na nadejście wiosny, którą każdy powita z radością...

Sylwetki artystów

Zofja Mroczkowska.

Kraków, 23 grudnia.

Wśród licznych śpiewaczek, jakie mieliśmy sposobność słyszeć na koncertach w Krakowie, zwróciła na siebie uwagę młoda, bardzo utalentowana artystka — **Zofja Mroczkowska.** Piękny z natury głos, wyposażony w wielkie możliwości koloraturowe, pozwalał jej rokować piękne nadzieje, które częściowo już się spełniły. Zofja Mroczkowska bowiem już pierwszemi występami wykazała, że może zaspokoić duże wymagania w zakresie artystycznym.

Studja swoje rozpoczęła Mroczkowska w szkole znanej nauczycielki śpiewu **prof. Mściwujewskiej**, znanej ze „szczęśliwej ręki". W szkole tej Mroczkowska uzyskała podstawy do dalszej pracy, którą kontynuuje pod okiem słynnej śpiewaczki operowej p. **Ady Sari.** Poważną tę pracę, rozpoczętą na kilka lat przed obecną wojną, musiała Mroczkowska przerwać zpowodu choroby, podjęła ją jednak natychmiast, gdy tylko warunki zdrowia na to jej pozwoliły.

Pierwsze koncerty w sali Domu Plastyków i kawiarni „Pani" wykazały, że śpiewaczka ta nie straciła czasu, ale wyzyskała go na dalsze postępy. Jak podkreśliliśmy, Zofja Mroczkowska wyposażona jest **w duże możliwości koloraturowe i koloratura jest, można powiedzieć, jej specjalnością.** Marzeniem jej i celem, do którego dąży, jest udział w wielkiej operze i koncertach na większą skalę.

Piękna aparycja i duży temperament artystyczny, obok wspaniałego głosu, stwarzają jej warunki, które umożliwić jej powinny doskonałą karjerę na scenie. W najbliższych dniach, bo już w sobotę 27 grudnia, usłyszymy Zofję Mroczkowską na koncercie w Domu Plastyków, gdzie z towarzyszeniem p. Skawińskiego (flet) odśpiewa kompozycje Mozarta. Ciekawa ta próba zapowiada się nadzwyczaj interesująco, a dla publiczności będzie dalszym sprawdzianem postępów tej nietylko utalentowanej, ale i sympatycznej artystki. **(d)**

Swięto pokoju i radości.

(tp) **Kraków, 23 grudnia.**

Faktem dziejowym, który więcej niż jakikolwiek inny zaważył na losach ludzkości, dogmatem religijnym, który w ideologji chrześcijańskiej zajmuje jedno z pierwszych miejsc, głębokim symbolem życia duchowego — jest dla nas Boże Narodzenie.

W tajemnicy wydarzenia Wielkiej Nocy Betlejemskiej, gdy to Marja Dziewica „porodziła syna swego pierworodnego, a owinąwszy go w pieluszki położyła w żłobie“ jest coś rzewnego, coś niezwykłego. Dokonywa się jedyny cud historji w swym rodzaju. W ubóstwie i ukryciu przychodzi na świat Ten, który miał się stać najbardziej znanym, przez jednych umiłowanym ponad życie, a przez drugich znienawidzonym. — Boski założyciel Kościoła, twórca nowej religji i moralności, wzniosły ideał i cel życia! Noc Betlejemska, to początek tej ofiarnej, choć krótkiej pielgrzymki doczesnej Boga Syna, który rozpoczął „przechodzić przez życie czyniąc dobrze“. Przed dziewiętnastu wiekami „Słowo stało się ciałem“, by dokonać ekspjacji za winy człowieka, by podnieść i opromienić to, co cielesne, materjalne i ziemskie, by znalazłszy się wśród ludzi zaspokoić ich tęsknotę za Bogiem. Ubogie i nieznane, zagrożone przez zawiść ludzką w swem istnieniu, rozpoczęło Boże Dziecię swą ziemską działalność, by w krótkim czasie stać się największą potęgą duchową, która miała „odnowić oblicze ziemi“. Każda rocznica tego wielkiego cudu dziejowego budzi podniosłe refleksje. Bo wielkość i tajemniczość posiada właściwą sobie wymowę.

W liturgji Kościoła przygotowaniem do Bożego Narodzenia jest Adwent, który przypomina dawną tęsknotę ludzkości za Odkupicielem. Przyjście na ziemię Zbawiciela — to ukojenie tęsknoty religijnej, to święto pokoju i radości. To też Anioł zwiastuje pasterzom „wielkie wesele“. Tęsknota za pokojem religijnym, stanowiąca dominatę życia starożytnego, jest prawem powszechnem, ogólno-ludzkiem. Wszyscy tęsknimy za radością i pokojem.

Życie jest ciągłą walką. Każda chwila niesie z sobą nowe trudności, każda nowa forma tworzy się na gruzach dawnej i musi być okupiona wysiłkiem, a często cierpieniem. Nic dziwnego, że osiągnięcie pokoju, choćby na krótki przeciąg czasu napełnia nas radością i chcielibyśmy ją na nowo przeżywać. Boże Narodzenie niosąc radość i głosząc pokój, porusza tę czułą stronę naszej duszy. Pragniemy pokoju, szukamy go wszędzie i oczekujemy go od tego, który o sobie powiedział: „Pokój mój zostawiam wam, pokój mój oddaję wam“.

Radość świąteczna przyprowadza na pamięć wydarzenie ewangeliczne, rozsnuwa przed nami idealną wizję przyszłości, gdy doskonały pokój ducha stanie się naszym udziałem. A drogę wiodącą do pokoju i radości wskazało nam Boże Dziecię. Ubóstwo, samozaparcie się, poświęcenie, prostota — te same cnoty, które przemieniły życie i przetworzyły ludzkość. Radość świąteczna wykreśla nam drogę postępowania.

Droga do pokoju prowadzi przez walkę: Zwycięży świat ten, kto umie siebie samego zwyciężyć. Dążąc do pełni życia, należy z własnego ziemskiego życia czynić ofiarę. Pragnąc wielkości, trzeba mieć pokorę. — Zdążając do szczęścia musimy płacić je połowicznem szczęściem, jakie nam chwila niesie. Budując człowieka wartościowego, musimy opanować człowieka materjalnego, a wówczas życie nasze będzie oparte na zasadach pokoju Chrystusowego.

Święta Bożego Narodzenia niechaj będą dla nas wszystkich świętami radości i spokoju.

Figle cyfr.

Kraków, w grudniu.

Co tydzień w sobotę znaczną część ludności ogarnia pewnego rodzaju podniecenie. Wiele osób wyczekuje na **wyniki ciągnienia loterji liczbowej** i zwiększona pokupność dzienników w tym dniu może być w pewnej mierze przypisana ciekawości, jak też wypadło ciągnienie loterji.

Przed paroma tygodniami pisaliśmy obszernie, na czem polega loterja liczbowa. Jak wiadomo, w kole, z którego wyciąga się „szczęśliwe“ liczby, znajduje się 90 zwitków z numerami od 1 do 90. Chodzi tylko o to, aby przewidzieć, **które numera z 90 zostaną w danym dniu wylosowane.** Sprawa więc prosta w teorji, ale w praktyce o wiele trudniejsza, gdyż możliwe **są najrozmaitsze kombinacje cyfr.** Wystarczy tylko stwierdzić, że przy 90 cyfrach możliwych jest **180.000 kombinacyj „terna“,** to znaczy szeregów po 3 liczby w każdym.

Czem się więc kierować, aby wygrać? Na to pytanie jeszcze dotychczas nikt nie znalazł odpowiedzi. Liczbami kieruje jakieś niezbadane fatum, które powoduje, że właśnie ta, a nie inna liczba zostaje wylosowana. Trudno tutaj wyliczać jakieś specjalne prawidła, gdyż **poprostu prawideł tych niema.**

Jeśli dzisiaj, po 14-tu ciągnieniach, rzuci się okiem na tabelę cyfr, to zwróci uwagę fakt, że stosunkowo więcej „szczęścia“ miały cyfry wyższe. Małe cyfry, a więc do 40, znacznie rzadziej ukazywały się na tabeli wygranej. Ogółem cyfr, które ani razu nie zostały wylosowane, jest aż 42. Wśród nich znajduje się także **„feralna“ trzynastka.** Cyfr, które raz tylko zostały wylosowane jest 32, 10 liczb zostało wylosowanych dwukrotnie, a tylko 6 takich, które aż trzy razy przyniosły wygraną. Są to cyfry: 14, 35, 47, 54, 55 i 80. Jeśli chodzi o poszczególne dziesiątki, to **najszczęśliwszemi okazały się cyfry między 51 a 60 oraz między 81 a 90.** W tych dziesiątkach jeszcze tylko po trzy cyfry nie zostały wylosowane.

Rzecz prosta, że z faktów powyżej przytoczonych nie należy wysnuwać zbyt daleko idących wniosków. Z tego bowiem faktu, że 42 liczb nie zostało jeszcze wylosowanych nie wynika bynajmniej, że w najbliższych ciągnieniach muszą się one znaleźć na tabeli wygranej, jak również nie wynika, że te cyfry, które już trzy razy były wylosowane, nie ukażą się po raz czwarty.

Trzeba mieć więc poprostu szczęście. Nie brak i pesymistów, którzy powiadają, że co tydzień wygrywają, bo... nie stawiają na loterję liczbową. Niewątpliwie jest w tem trochę racji, co nie przeszkadza temu, że co tydzień liczne rzesze ciągną do kolektur loterji i stawiają swoje groszaki, żywiąc wielką nadzieję, że pewnego dnia los uśmiechnie się do nich i otrzymają wielką wygraną.

Sprytna gęsiareczka

W czasie wojny Siedmioletniej pewien rosyjski żołnierz zrabował małej gąsiareczce tłustą gąskę. Dziewczynka padła żołnierzowi do nóg i prosiła ze łzami w oczach, aby nie zabierał jej gąski, gdyż gospodarz napewno zabije ją. Żołnierz jednak odepchnął dziewczynkę i oddalił się z gąską. Powodowana trwogą, pobiegła dziewczynka do pułkownika i prosiła go o pomoc. Pułkownik przyrzekł ukarać żołnierza, o ile tylko dziewczynka zdoła go rozpoznać. Dziewczynka skinęła głową i oświadczyłą, że z całą pewnością potrafi wskazać niedobrego żołnierza.

Tego samego dnia popołudniu pułkownik wydał rozkaz, aby cały pułk stanął do przeglądu. Pastereczka zaczęła przechodzić obok żołnierzy, ustawionych w trzy rzędy i oglądać ich z tyłu.

— W ten sposób nie rozpoznasz tego, który ci zabrał gąskę — rzekł pułkownik — musisz oglądać twarze żołnierzy.

Dziewczynka nie dała się jednak zbić z tropu i w pewnym momencie pokazała na szóstego żołnierza, stojącego w trzecim rzędzie:

— Oto ten!

Zdziwiony pułkownik zbliżył się do małej i zapytał ją, w jaki sposób rozpoznała złodzieja?

Dziewczynka zaśmiała się i wskazała na niebieską bluzę żołnierza, na której widniała czerwona plama.

— Gdy zły człowiek odepchnął mnie — rzekła — wówczas splamiłam mu mundur maliną, jaką miałam w ręce.

Pułkownik, zdziwiony dzielnością małej pastereczki, ofiarował jej dukata, a żołnierz, który zrabował gąskę, musiał ucałować jej drobne paluszki.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

OBWIESZCZENIE

Dotyczące prowadzenia księgi do zakupu towarów w rzemieślnictwie.

Na podstawie rozporządzenia Pana Generalnego Gubernatora z dnia 30 IX. 1941 r. istnieje dla wszystkich przedsiębiorstw przemysłowych prawny obowiązek, dotyczący prowadzenia księgi do zakupu towarów. Jako przedsiębiorstwa przemysłowe uważać należy zasadniczo także rzemieślników. Kto wykracza przeciw przepisom niniejszego rozporządzenia, podlega karze grzywny do wysokości 20.000 zł. W razie niemożliwości zapłacenia tej sumy, ulega karze więzienia.

„Gruppe Handwerk“ (Oddział rzemieślnictwa) w Hauptgruppe Gewerbliche Wirtschaft (Główny Oddział Gospodarki Przemysłowej Krakau (w Krakowie) organizuje w całem Generalnem Gubernatorstwie pouczające kursy w celu zapoznania rzemieślników z prowadzeniem księgi do zakupu towarów.

Każdy kurs składa się z 8 podwójnych godzin, a będzie prowadzony wieczorem, między godz. 20 a 22 w budynkach szkolnych, względnie w własnych lokalach cechów. Wykłady będą prowadzone w języku polskim. Po ukończeniu tego kursu otrzyma każdy uczestnik świadectwo. Wspomniane kursy rozpoczną się w poszczególnych miastach w różnych terminach. Pierwsze rozpoczną się prawdopodobnie z końcem stycznia. Opłata za te kursy wynosi łącznie z kosztami za pomoce naukowe 20 zł.

Zgłoszenia na kursy należy pisemnie natychmiast z podaniem zawodu przesłać.

Mogą one być oddane:

a) do przynależnej Izby Rzemieślniczej, albo

b) do przynależnym Rzemieślniczym Oddziałom Okręgowym.

Przy zameldowaniu do Izby Rzemieślniczej należy równocześnie przekazać wyżej wymienioną opłatę, a to dla:

Izby Rzemieślniczej w Krakowie na konto pocztowe Nr. 77,

Izby Rzemieślniczej w Lublinie na konto pocztowe Nr. 586,

Izby Rzemieślniczej w Radomiu na konto pocztowe Nr. 1005,

Izby Rzemieślniczej w Warszawie na konto pocztowe Nr 560.

Na zameldowaniu i czeku przekazowym należy umieścić uwagę: „Księga zakupu towarów“.

Kto złoży zameldowanie przy okręgowym Oddziale Rzemieślniczym, może równocześnie tam opłatę złożyć.

Przy poszczególnych cechach (w Oddziałach fachowych) można się dowiedzieć, w których miastach znajdują się Okręgowe Oddziały Rzemieślnicze.

Powołanie do brania udziału w kursach odbywa się według kolejności zameldowania.

Uprawnieni do wzięcia udziału w kursie otrzymują rzemieślnicy, po uprzedniem pisemnem zameldowaniu i uiszczeniu wymaganej opłaty — Kartę uczestnictwa, na której oznaczone są wszystkie szczegóły dotyczące miejsca i zaczęcia kursu.

Żydowscy rzemieślnicy nie mają prawa udziału w kursach.

Narazie nie potrzebują zgłaszać się następujący rzemieślnicy do brania udziału w kursach:

Tokarze, fryzjerzy, rzeźbiarze i snycerzy drzewa, Intarsienschneider, czyściciele szkła i budynków, kominiarze.

„Książki do zakupu towarów“ nie muszą być narazie zakupione. „Gruppe Handwerk“ (Oddział Rzemieślnictwa) dostarczy specjalne książki, które nadają się jedynie do rzemieślniczych celów. Te rzemieślnicze książki do zakupu towarów można będzie kupić w oznaczonym czasie w księgarniach i w sklepach papieru.

Wskazówki do prowadzenia rzemieślniczych książek do zakupu towarów ukażą się w lutym 1942 r.

Wszystkie dotychczasowe ogłoszone zarządzenia w sprawie „Książek do zakupu towarów“, o ile one rzemiosła dotyczą, należy uważać jako nieistniejące.

Hauptgruppe Gewerbliche Wirtschaft
Gruppe Handwerk
Abt. Gewerbeförderung — Berufsausbildung
gez. Ruchatz
Assessor.

OBWIESZCZENIE

Dotyczy: Remontu mieszkań w domach będących pod zarządem powiernika.

Zwraca się jeszcze raz uwagę na to, że Treuhandstelle nie przyjmuje żadnych kosztów za przeprowadzenie remontu mieszkań w domach będących pod zarządem powiernika, o ile uprzednio nie zostały kosztorysy zatwierdzone, lub też nie zostało przez Treuhandstelle udzielone pisemne zezwolenie na wykonywanie robót remontowych.

Prośby o udzielenie zezwolenia przeprowadzenia remontu mieszkaniowego kierować należy wyłącznie na ręce przeznaczonego do danej realności powiernika.

Der Gouverneur des Distrikts Krakau
Abteilung Wirtschaft
gez. Dr. Brandl,
Regierungsrat.

Sygnatura: VII Km. 525/41.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie VII rewiru Piotr Bill, mający kancelarję w Krakowie ul. Starowiślna Nr. 15, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 29 grudnia 1941 r. o godz. 12 w południe w Krakowie ul. Siemiradzkiego Nr. 6, m. 6, odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do p. Gustawa Siemieńskiego, składających się z garderoby męskiej, butów z cholewami, półbucików i butelki „Maggi“ oszacowanych na łączną sumę zł. 1410. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. Dnia 5 grudnia 1941 r. Komornik.

SMOCZKI,
korki, termometry, okulary do czytania. **Jan Lipa. Warszawa, ul. Marszałkowska 182 p. 84.**

Wyśmienite torty, babki, cukry na Święta poleca znana z dobrych wyrobów **Cukiernia „pod Barankiem“**
Kraków — ul. Krakowska 10

Gwintownice! Gwintbory!
Kompletne gwintownice Whitworta od 1/8“—1 1/4“ z maszynkami — gwintborami. — Gwintbory Whitwortha, gazowe, metryczne, do haceli. — **Maszynki** zapasowe do gwintownic. Wielki wybór! Poleca firma **HERZOG, Kraków, św. Marka 21.** Telefon 144-12.

OSIEDLIŁEM SIĘ W KRAKOWIE
Prądnik Czerwony, ul. Piłsudskiego 7
Antoni Horyza
uprawniony technik dentystyczny
Godziny przyjęć: 9—1, 3—6.

Dr. ZIGMUND
chirurg i ginekolog
przeprowadził się:
KRAKÓW, UL. BERNARDYNSKA 11

Szanownej Klienteli
Życzenia Świąteczne oraz pomyślnego Nowego Roku
składa Zakład Mechaniczny
Mieczysława Kowalińskiego
Kraków, ul. Sławkowska 6 - Tel. 226-90

Niemieckie przedsiębiorstwo przemysłowe w Krakowie, znajdujące się w organizacji, potrzebuje zaraz:
1 rutynowanego buchaltera bilansistę z językiem niemieckim w słowie i piśmie,
1 drugą siłę buchalteryjną, ewent. żeńską,
1 starszego wiekiem kasjera z dokładną znajomością języka niemieckiego,
1 rutynowaną siłę ewent. żeńską z językiem niemieckim do obliczeń zarobków robotniczych,
1 drugą siłę do powyższych prac,
1 biegłą stenotypistkę z dokładną znajomością niemieckiego.
Oferty należy kierować do Gońca Krakowskiego — Kraków, pod „Nr. 9488k“.

DENTYSTYCZNE CEMENTY
porcelany oraz wszelkie inne artykuły **sprzedaje — wysyła na prowincję**
SKŁAD ARTYKUŁÓW DENTYSTYCZNYCH
Irena PYRKOWA — Kraków
ul. Asnyka 3

WYROBY KOSZYKARSKIE
Eksport!
Najkorzystniejsze źródło
Kraków — **Miodowa 17.**

Monterów samochodowych
ślusarzy samochodowych
blacharzy samochodowych
przyjmie
AUTO-UNION A. G. REPERATURWERK
Lwów — ul. Rozwadowskiego 65

WYDZIAŁ GLEBOZNAWCZY
Instytutu Naukowego Gosp. Wiejsk. w Puławach
poszukuje od zaraz
gleboznawców terenowych
dla prac kartograficznych. Pierwszeństwo mają kandydaci z praktyką polową. Wynagrodzenie: 450—500 zł. miesięcznie oraz diety w czasie badań terenowych. — Podania kierować należy do dnia 25 grudnia br. do Kierownictwa Wydziału Gleboznawczego w Puławach.

Nowość wydawnicza:
ORYGINALNE KARTY DO WRÓŻENIA
Nakład: INTERPRINT, BRONISŁAW S. SZCZEPSKI
Warszawa 1, Al. Jerozolimskie 32, Tel. 683-38
Hurtownia wydawnictw gwiazdkowych: pocztówek, szopek makatek i gier.

Oferta dla Kupców — Filatelistów
Za ca. 8 tygodnie ukażą się znaczki Wielkich Niemiec z przedrukiem „Ukraine“ na portrecie Hitlera, 18 wartości oraz z przedrukiem „Ostland“ 18 wartości
Ze względu na ograniczoną ilość i na wielkie zainteresowanie, upraszamy PP. Kupców o wczesne nadsyłanie swych zamówień. Cena jednej serji w handlu wynosić będzie ca. zł. 13.— minus rabat. Tylko zamówienia potwierdzone przez nas, mogą liczyć na wykonanie.
Dom Handlowy „PIONIER“, Oddz. F. Kraków, Stolarska 9. Telefon 220-42. — Bezpośredni Import Znaczków Europejskich. Firma zarejestrowana w rejestrze handlowym.

B-cia J. i T. Falkowscy & S-ka
WARSZAWA
ulica Graniczna 17, telefon 201-36 - **ulica Żabia 1, telefon 502-91**

HURT	HURT
Galanterja. Biżuterja szt. Wełizki Materj. niemienne	**Kosmetyka. Art. Mydlarskie. Wyroby F-my „Dourolin“**

PROWINCJA ZA ZALICZENIEM

HARMONIE
w najlepszych gatunkach wykonuje i posiada gotowe
P. STAMIROWSKI
WARSZAWA
Nowy Świat 56

OD ZŁ **1** GR **15**
ZA METR KWADRATOWY
DZIAŁKI BUDOWLANE
zalesione, położone w Osiedlu klimatyczno-wypoczynkowym nad Wisłą
sprzedaje Biuro Koncesjonowane
JÓZEF ADAM TRUBACZEK
Warszawa
Al. Ujazdowskie Nr. 41
Tel. 8-08-99, 8-65-16.

PLANY i AKTY NOTARIALNE NA MIEJSCU

Świnek morskich
każda ilość (przynajmniej 3-miesięczne) zakupi: **PAŃSTWOWY ZAKŁAD HIGIENY W KRAKOWIE**, ul. Zygmunta Augusta L. 1 7053

Nadmłynarz
dzielny doświadczony **potrzebny** do młyna żytnio-pszennego. Oferty z odpisami świadectw i wymaganiami osobistemi należy przesyłać do Gońca Krak., Kraków „Nr. 7213“.

KAPEMOTOR
WARSZAWA, CZACKIEGO 6
dostarcza: **kotły** parowe, **maszyny, motory** na gaz ssany, rolnicze stojące 6 KM. 9442k

KUPIĘ
futro damskie ocelotý lub żbiki. — Zgłoszenia z opisem lub ceną do Gońca Krakowskiego, Kraków, Nr. „7426“.

TYSIĄCE
filatelistów zwerbowanych w krótkim czasie — to dowód dużej popularności. — **„PIONIER“ Oddz. F. Kraków, Stolarska 9** — w służbie dla zbieracza. 9452k

NA
GWIAZDKĘ
Torebki, portmonetki, portfele skórzane i imitacje, krawaty, pantofle, bambosze, paski, rękawiczki, berety, biustonosze, szale, apaszki, dodatki krawieckie, futerka dziecięce, mufki i t. p.
Duży wybór — ostatnie nowości — poleca
F-ma JAMROŻ, Kraków ulica Grodzka 28 30

Ściółki korkowe
korki do obuwia
Obcasy „Neo“
trwalsze od gumy
Kapsle piwne
białe z podkładkami korkowemi
Płyty korkowe
1-40 mm. grub. do młynów, jagielników, uszczelnień
produkuje
NEOCHEMIA
Warszawa, Kawęczyńska 9,4
Tel. 10-37-28.

ZAKŁAD RYTOWNICZY
R. S. SIEPRAWSKI
Kraków, Grodzka 36 (w sieni)
wykonuje pieczęcie gumowe oraz szyldy malowane po cenach konkurencyjnych. 9458k

ISCHIAS
leczy 12 kg jodo-bromowej soli iwonickiej, dodanej do 15 kąpieli domowych i 25 flaszek źródła Karola. — **Cena** franco stacja odbiorcza **zł. 185,—. IWONICZ-ZDRÓJ**, Zarząd.

Specjalna zniżka świąteczna!
Filateliści - Numizmatycy!
Podajcie swój adres, a otrzymacie bezpłatnie od **Union Filatel Numizmat, Warszawa — Miodowa 16** prospekt-informacje oraz miesięczne listy okazji.
Poleca się znaczki i albumy pochewkowo-celofanowe do znaczków Polski Gub. Gen., Gdańska, Szwajcarji oraz przeźroczyste do monet.
Kupuje wszelkie **Znaczki i Monety.**

Zabawki
Poszukujemy dostawców, producentów i chałupników. Oferty pisemne do Biura Ogłoszeń „Par“ Kraków, Adolf Hitlerplatz 46 pod „Zabawki“. — 9454k

Prof. Dr Ksawery Lewkowicz
2083 powrócił i ordynuje
w chorobach dziecięcych od godziny 4—5. UL. KROWODERSKA 19, TELEF. 115-21.

Samochód
półciężarowy lub ciężarowy
o nośności do 2½ ton
w dobrym stanie kupimy.
Oferty nadsyłać do Agentury Gońca Krakowskiego w Tarnowie, Krakowska 1, dla „Nr 888“.

M. WOJTASZEWSKI
KRAKÓW, ULICA GRODZKA Nr. 42
Eleganckie nowości dla pań i panów — Wyroby skórzane — Galanterja — Kosmetyka — Perfumerja.

LEKARZ-DENTYSTA 5996
Donczo Chadżijew
ordynuje obecnie
KRAKOW, LELEWELA 12, I. p., tel. 227-11

Kupimy kocioł
o pojemności 1—2 m³ do parzenia drzewa. Oferty do Bata A. G. Radom — Dolna 10. 9234k

1500 zł NAGRODY
dla znalazcy portfelu zgubionego w tramwaju „3“ 20 grudnia, sobota, godz. 12. Gotówkę 1500 złotych znalazca zechce łaskawie zatrzymać w całości jako nagrodę, portfel, notatki, list przewozowy proszę zwrócić **Kraków, Radziwiłłowska 21, m. 9,** dla okaziciela duplikatu listu przewozowego. 7531

BIŻUTERIA SZTUCZNA
Różna galanterja, Lustra, Zabawki, Grzechotki.
Najniższe ceny. Największy wybór.
D/T „Galtex“
„PRAKTYCZNA GALANTERIA“
Warszawa, Marszałkowska 102,
pokój 59.
Prowincja za zaliczeniem. — Cenniki na żądanie.

Dr MED. 6791
Stefania Gogolewska-Löwenhoff
lekarz chorób dzieci
obecnie: **KRAKOW BONIFRATERSKA 1.**

Zarząd Miejski w Radomiu ogłasza niniejszym
KONKURS
na objęcie od zaraz stanowiska: I. **Kierownika** Oddziału Drogowego; II. **Inżyniera-architekta** w Wydziale technicznym. Wymagane są następujące warunki: 1. nieprzekroczony 45 rok życia; 2. pochodzenie aryjskie; 3. dyplom wyższej uczelni krajowej lub zagranicznej; 4. conajmniej 5-letnia praktyka w dziale budowy dróg i mostów, ad I. i w dziale architektonicznym ad II.; 5. władanie językiem niemieckim i polskim w słowie i piśmie. Wynagrodzenie według grupy II O. T. Reflektujący, a odpowiadający wymienionym warunkom kandydaci, proszeni są o składanie ofert w języku niemieckim i polskim do Zarządu Miejskiego, Wydział Ogólny.
Radom, dnia 2 grudnia 1941 r. 9156k

Ostrzeżenie!
Badając wpływające do nas reklamacje, stwierdziliśmy, że wielu z konsumentów nabywało jakieś bezwartościowe naśladownictwa w mniemaniu, że nabywają naszą prawdziwą
„CENTRALINĘ“ MICHAŁOWSKIEGO
do szybkiego tuczenia
Ostrzegamy więc naszych Szanownych Odbiorców, by zwracali uwagę na opakowanie
„CENTRALINA“ MICHAŁOWSKIEGO
Warszawa, Marszałkowska 53, tel. 9-97-63.

Wszystkim naszym Graczom
tym, którzy podjęli u nas liczne wygrane, oraz tym, którzy dopiero oczekują uśmiechu Fortuny — życzymy „Wesołych Świąt“ — i z Nowym Rokiem wysokich wygranych w naszej szczęśliwej kolekturze.
LOTTO-KOLEKTURA Nr. 10
Kraków — ul. Wielopole 32.

Kilku pokoi
umeblowanych lub bez mebli, poszukuje niemieckie przedsiębiorstwo przemysłowe dla swoich urzędników. Oferty należy kierować do Gońca Krakowskiego, Kraków pod „Nr.9489k“.

PLUSKWY
i wszelkie robactwo zarodkami tępi — Gaz B-S
Kraków, Dietla 19. Tel 159-35, 217-48.

Lustra 5 sztuk
belgijskie 2×1 m, ramy rzeźbione pozłacane prawie nowe i dwa kredensy do luster
Kraków, Koletek 6/2b. Oglądać od 5 do 9 wieczór. 678k

ELEKTRODYN Centra

PRĄDNICE i LAMPY ROWEROWE
BATERJE • LATARKI • ŻARÓWKI
ORGANKI HOHNERA • KARZEŁKI
CENTRALA LATAREK
WARSZAWA MARSZAŁKOWSKA 102

Kawiarnia-Restauracja
Hotelu Dworcowego w Krakowie
Lubicz 3 — Telefony 169-78 i 169-79
Koncert w południe i wieczorem
Pierwszorzędna kuchnia i napoje

Nie udało ci się mnie oszukać

widziałem wszystko przy świetle nowych żarówek

TUNGSRAM
KRYPTON
ZJEDNOCZONA
FABRYKA ŻARÓWEK
Sp. Akc.
Warszawa ul. 6 Sierpnia Nr 13 tel. 749-80

Spółdzielnia Rzemieślników malarskich i lakierników
„Kolor”
w Krakowie, Św. Tomasza 8, Tel. 22-665
życzy
„Wesołych Świąt”
P. T. Inżynierom, Budowniczym i Klijentelі
Zarząd

STARY TEATR

W piatek, 26 grudnia 1941 o godz. 16-tej i 19-tej
w sobotę, 27 grudnia 1941 o godz. — 19-tej
w niedzielę 28 grudnia 1941 o godz. 16-tej i 19-tej

BARON KIMMEL
tryskająca dowcipem świetna komedja muzyczna w 3 aktach
W GŁÓWNEJ ROLI WYSTĄPI GOŚCINNIE
ulubieniec publiczności krakowskiej i warszawskiej
TADEUSZ PILARSKI
znany artysta operetkowy i filmowy

Kasa Starego Teatru czynna od wtorku 23 grudnia 1941 r. codziennie od godz. 10-tej do 13-tej i od godz. 16-tej do 19-tej.

FIRMA
LEON HOLZER
Hurtownia wyrobów ze srebra
w Krakowie,
ul. św. Sebastjana 4,
poleca:
nakrycia stołowe,
papierośnice,
puderniczki,
cukiernice,
bransoletki,
pierścienie i t. d.
7902k **Zarząd komisaryczny.**

SYPIALNIE
Jadalnie, meble kuchenne i inne meble nowoczesne.
MAGAZYNY
firmy **JÓZEF SZCZUREK**
Kraków, Stolarska 7, I. p.
Telefon 161-05. 7463

Wesołych Świąt
P. T. Klienteli życzy
CHEM. PRALNIA I FARBIARNIA
ST. WITALSKIEGO
Kraków, ul. Krowoderska 79
i wszystkie Oddziały.
7157

»DENTAG«
DENTAL-AGENTUR
Skład przyborów dentystycznych
Mgr. D. L. Haładewicz
Kraków, Długa 15, tel. 121-90

Pomyślnych Świąt i szczęśliwego Nowego Roku
życzy Szanownym P. T. Klientom
CHEM. PRALNIA I FARBIARNIA
FRANCISZKA JOGAŁŁY
KRAKÓW, Centrala: **ul. Dietla 93**
Filia: **Grodzka 2,** w podworcu.
7183

Życzenia dobrych Świąt i pomyślnych interesów
składa
MARIAN LEŻAŃSKI
Wytwórnia Cukiernicza
Kraków — Prądnik Czerwony
Białych Brzóz 11 — Telefon 189-12

Najlepszy prezent dla najmilszego

to piękna serja znaczków poczt.
Poniżej podajemy spis wybranych seryj, które uważamy za wartościowe:

Znaczki polskie:
P1 — 1 i 2 milj. Mi. 199—0 Zł 6.—
P6 — Katow. Mi. 285 — 6 „ 55.—
P7 — XX-lecie Mi. 344—7 „ 10.—
P8 — XXV-lec. Mi. 357—9 „ 11.—
P11 — Historyczna 14w. . „ 45.—
P16 — Dyliżanse na liście „ 40.—
P17 — Port Gdańsk 1—37 „ 800.—

Znaczki Gubernji:
G1 — Hindenburg 1—13 . Zł 9.—
G2 — Prowizorja 26w. . . „ 90.—
G4 — Rocznica 3w. . . . „ 15.—
G25 — Komplet 107 wart. „ 175.—

Znaczki Wielkiej Rzeszy:
D2 — Karyntja 4 wart. . Zł 2.75
D5 — Przedruki: Alzacja, Lotaryng. Luxemburg „ 48.—

Nowości europejskie: Belgja:
E1 — Książęta . . . . . . Zł 11.—
E2 — Orvalblok para . . „ 16.—
E4 — Pomoc 1942 . . . . „ 12.—

Czechy i Morawy:
E7 — Mozart 4 wart. . . Zł 8.—
E9 — **Chorwacja,** obrazy 14 wart. . . . . „ 50.—

Francja:
E14 — Prowizorja 19 w. . Zł 70.—
E16 — Kolonje 72 wart. . „ 110.—

Łotwa:
E20 — Przedruk sowieck. Zł 32.—

Rumunja:
E27 — Czerwony Krzyż . Zł 59.—
E28 — Besarabja . . . . „ 7.—
E29 — Antykomunist. . . „ 32.—
E30 — Norwegja, Snorre . „ 11.—

Słowacja:
E31 — Czerwony Krzyż . Zł 16.—

Serbja:
E32 — Prowizorja I. . . Zł 90.—

Węgry:
E 39 — Szecheny . . . Zł 5.—

Podane znaczki są kompletne i nieużywane. Wystarczy podać numer, np. E28 lub P11 i przekazać podaną sumę, a wysyłkę wykonamy franko dom bez dalszych kosztów. Do zamówienia uprasza się dołączyć także zamówienie zapasowe, na wypadek gdyby żądanych znaczków zabrakło. Wysyłamy również za zaliczeniem pocztowem plus porto, jednak zamówienia zapłacone zgóry mają pierwszeństwo w kolejności ekspedycji. Ze względu na wielką wysyłkę świąteczną wykonujemy zamówienia tylko od Zł. 25.—. Do każdej wysyłki świątecznej zostanie dołączona darmo wartościowa premja.

Dom Handlowy „PIONIER“ — Kraków, Oddz. F Stolarska 9.
Telefon 220-42 9342k

Wesołych Świąt życzy
»OAZA«
Kraków, Aleja 29 listopada 85

FARBY - CHEMIKALIA - MINERAŁY - SUROWCE
dostarcza w każdej ilości
SUROWCE DLA PRZEMYSŁU
„TE-HA“ T. HAMPEL
KRAKÓW, ŚW. TOMASZA 22
Telefon Nr. 172-77.
ODDZIAŁ:
Warszawa, 6 Sierpnia 20
Telefon Nr. 9-31-48.
Przedstawicielstwa:
Radom — Lublin — Kielce — Rzeszów — **Sandomierz — Lwów.**
9438k

Parcela

około 300 sążni w okolicy dworca towarowego, nadająca się **pod magazyn i fabrykę**
poszukiwana.
Zgłoszenia: Biuro **MAJEWSKI,** Kraków, Plac Wszystkich Świętych 8 — Tel. 155-06.

Najlepsze życzenia swoim ***P. P. Odbiorcom z okazji Świąt i Nowego Roku***
składa
Warszawska Wytwórnia Techno-Chem.
W. RUDKA
Warszawa, Barcicka 9

Zabawki
Stale nowości — Hurt
Warszawa, Marszałkowska 102-34

Zarząd Komisaryczny Firmy
L. Manne
Kraków, ul. Florjańska 13, w podworcu
poleca najtańsze
KAPELUSZE I CZAPKI
w wielkim wyborze. 8592k

Uwaga! Prowincja!
Pierwszy **SZEWSKI** Dom Wysyłkowy
Spółdzielni Pracy
„SPÓLNOTA“
WARSZAWA, ul. Żurawia 2
Najtańsze źródło nabycia przyborów i narzędzi szewskich, wysyła punktualnie za zaliczeniem pocztowym. Cenniki na żądanie.

Nadszedł ostatni przedświąteczny transport
ozdób choinkowych
bombonierek
pierników itp.
* * * * * * *
»HAGRO«
HURTOWNIA SPOŻYWCZO-KOLONIALNA
Kraków, Plac Dominikański 4, I p.
Telefon 174-98, 176-71, 179-71

Poszukujemy natychmiast
dla nowocześnie wyposażonego warsztatu do obsługi szlifierki do wałów korbowych, wiertarki do głównych łożysk, wiertarki do korbowodów i wiertarki do cylindrów, zdolnych i wyuczonych
tokarzy
Pisemne zgłoszenia z życiorysem i odpisami świadectw kierować do Auto-Union A.-G., Reparaturwerk und Verkaufsbüro, Krakau, Kotlarskastrasse 34. 5419k

CHEMICZNA PRALNIA i FARBIARNIA
«AS« *składa* *serdeczne życzenia świąteczne swojej Szanownej Klienteli*
Jan Tyluś

Dobra, zaufana
dziewczyna
do prac domowych i opieki nad dziećmi
poszukiwana natychmiast
przez rodzinę niemiecką z Rzeszy. Zgłoszenia: Kurt Heinicke, Kraków, Słowackiego (Aussenring) 89, m. 8, — od godziny 19 do 20. 7443

Poszukujemy

do Rzeszy m. i. Bawarji, okolic Wiednia na bardzo korzystnych warunkach
robotników fabrycznych
a w szczególności:
metalowców, cieśli, robotników budowlanych — oraz robotników niekwalifikowanych.
Oferujemy wysokie zarobki przy niskich kosztach utrzymania.
Informacji udzielają przedstawiciele firm codziennie od g. 8—19, w niedzielę od 10—13
Kraków, Grodzka 60
i w oddziałach:
Tarnów, Plac Goethego 6
Rzeszów, Rynek Główny 15

»UNIVERSAL«
MATERIAŁY BUDOWLANE
KRAKÓW — **WARSZAWA**
Starowiślna 28 — **Żurawia 24a**
129-37 **Telefon** **815-22**

Wapno gaszone, skaliste, nawozowe
gips, cement, trzcina, papa dachowa
cegła maszynowa, ręczna, piecówka,
wapienno-piaskowa — wyroby betonowe
do nabycia
Kraków, ul. Wielicka 7 / tel. 207-18
FRYDRYCH ZDZISŁAW

Wolne posady

POTRZEBA szeladnika kominiarskiego zaraz Winiarska, poczta Koszyce, — pow. Miechów. 7433

DZIEWCZYNY z gotowaniem — poszukuje urzędnik niemiecki. — Zgłoszenia osobiste: Pl. Matejki 12, pokój 36 A — 11—12. 7586

FOTOGRAFA OPERATORA pierwszorzędnego fachowca przyjmę zaraz na bardzo dobrych warunkach. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 9478k".

POMOCNICA DOMOWA dobrze gotująca do dwóch osób — zostanie przyjęta na dobrych warunkach. Kraków, Dwernickiego 6, m. 7 9482k

PRZYJMĘ pannę do sklepu cukierniczego zaraz. Wiadomość: Kraków, Bożego Ciała 21 w sklepie Cytran Józefa. 6223

PRZYJMĘ ucznia i uczennicę do praktyki lub na dokończenie. Fryzjer. Kraków, Długa 14. 6280

Posad poszukują

KSIĘGOWY bilansista przyjmie dodatkowe zajęcie. Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 5133".

SZOFER mechanik 10 lat praktyki, — niemiecki, — poszukuje posady od zaraz. Zgłoszenia Goniec Krakowski, Kraków; „Nr 5836"

ORKIESTRA koncertowo-jazzowa, 7 osób, 12 instrumentów, od 15-go. Zgłoszenia Goniec Krakowski Kraków „Nr. 5868".

MAGISTRA fil., mająca niemieckie, śpiew, szuka zajęcia — szkoła w Krakowie. Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 5800".

KAŻDĄ PRACĘ przyjmie była urzędniczka, znajomość księgowości. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 9435k".

RZĄDCA rolnik energiczny niemieckim, lat 30, poszukuje posady. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 8421".

RUTYNOWANA pielęgniarka (pedjatrja) zajmie się wychowaniem niemowlęcia, na dobrych warunkach. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 7279".

21-LETNIA wykształcenie średnie, niemiecki, szuka posady kasjerki, kelnerki bufetowej. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 6200".

TECHNIK chemik z poważną praktyką przemysłową lat 30, poszukuje pracy. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr. 6234".

2 OSOBY poszukują posady jako dochodzące kucharki. Kraków, Pędzichów 3, m. 20. 6224

NA WARSZAWĘ zastępstwa firmy poszukuję. Zgłoszenia: „Handlowiec" — „Par". Kraków, AdolfHitler-Platz 46 9477k

Kupno nieruchomości

KUPIĘ jedno lub dwupiętrową kamienicę nową komfortowa. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 7616".

KAMIENICĘ w Krakowie kupię, bez pośredników. Zgłoszenia „220" — „Par", Kraków, AdolfHitler-Platz 46 9466k

DOMEK jednorodzinny w Krakowie (okolica) kupię bez pośredników. Zgłoszenia: „221" — „Par" Kraków, AdolfHitler-Platz 46. 9467k

KUPIĘ dom nowy, komfort, parcelę budowlaną, wpłacę 100 do 200.000 — Goniec Krakowski Kraków „Nr. 6638".

KUPIĘ każdą REALNOŚĆ Krakowie. Cena obojętna. — Kraków, Żuławskiego 8A/12. 7234

Kupno

KUPUJE używaną garderobę: Kraków, Bracka 10, m. 7, oficyna. 7582

KUPNO sprzedaż używanej garderoby. — Kraków, Starowiślna 80 9503k

PIANINO fortepian, nawet zniszczone, kupię. Podać cenę, firmę. Kielce, Bodzentyńska 28 — Mroczkowski. 9475k

PARCELA 220 sążni, 14 m. frontu (Prądnik). 16.000. Kraków, Wielopole 10. Bolesław WYRWICZ 7301

MŁYN elektryczno-turbinowy, poblize — Krakowa, 500.000 Kraków, Wielopole 10. Bolesław WYRWICZ 7303

KAMIENICA dwupiętrowa — komfortowa, ulica Wielopole, cena 200.000. Kraków, Wielopole 10 Bolesław WYRWICZ. 7304

RABKA-ZDRÓJ Parcela słoneczna centrum Zdroju, 12.000, sprzeda Witulski, Rabka, powyżej „Lotosu" 7318

RABKA-ZDRÓJ willa dziesięciopokojowa, 75.000, nowy domek centrum Zdroju — 45.000, sprzeda; Witulski, Rabka. 7328

WILLA komfortowa, 20 ubikacji, 300.000, (przy tramwaju). WYRWICZ Bolesław, Kraków — Wielopole 10. 7305

KAMIENICA trzechpiętrowa — centrum Krakowa, pierwszorzędny komfort, cena 360.000. Kraków, Wielopole 10 Bolesław WYRWICZ. 7310

NAJTANIEJ wielki wybór kamienic, domów, will, — objektów przemysłowych, parcel, poleca: — „Solidność" Kraków, Grodzka 29/4. 7561

DOSTARCZAMY NATYCHMIAST sypialń, jadalń, gabinetów. — Vereinigte Werkstätten f. Wohnkultur inh. Fritz Oberbeil, Kraków Sienkiewicza 6 — tel. 106 14, 178 16. 9527k

FUTRO sealskinowe sprzedam tanio., Kraków, Dietla 19, m. 17, prawa ofi. cyna. 7572

ZEGARMISTRZ jubiler Chwiłkowski Kraków — Florjańska 3, poleca zegarki, biżuterję. 7366

NAJKORZYSTNIEJ WSZYSTKO kupicie w „Centrokomisie", Kraków, Grodzka 9. 7311

SALONIK styl Ludwik XIV Plecak turystyczny, sprzeda: Michałowskiego 15/16. Oglądać od 20 6740

LUSTRO konsola, Lustro Ludwik XV, umywalnię lustrem, marmurem sprzeda: — Michałowskiego 15/16. Oglądać od 20. 6743

SIODŁO pierwszorzędne — nowoczesne oraz ogłowia do sprzedania. Kraków — Rakowicka 19 m. 19. 9479k

PYŁOCHŁON, WRZECIONÓWKA, OLEJ kompresorowy — wszelkie smary maszynowe stałe, płynne dostarcza Koneczny, Kraków, Hala Targowa 9. 9480k

JADALNIĘ okazyjnie sprzedam. Kraków, Sobieskiego 5/4. 7475

Place — Domy — Wille
majątki, kolonje rolne na terenie całej Gubernji Generalnej — kupuje i sprzedaje
KONCESJONOWANE BIURO
Józef Adam Trubaczek
WARSZAWA, Aleje Ujazdowskie 41.
Telefon 8-51-70, 8-08-99. 9175L

KSIĄŻKI używane, grafikę w każdej ilości kupuje Księgarnia Stefan Kamiński, Kraków, Podwale 51. 7479

APARATURĘ SODOWEJ WODY kompletną do wyrobu i obciągu, ewentualnie części zaraz kupię. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr 9431k".

KONIA kupię 8—9 lat — półciężkiego do bryczki i platonika. Zgłoszenia: „Weterynarz" — „Par" Kraków, — AdolfHitler-Platz 46. 9483k

FILATELISTOM uzupełnia, kupcom komisy wysyła, kupuje wszystko „Mundus", Kraków, AdolfHitler-Platz 37. 7484

Sprzedaż nieruchomości

KAMIENICE, domy gospodarstwa rolne, parcele budowlane okazyjnie każdego czasu poleca Biuro WAWEL, Kraków, Grodzka 60. 4880

KAMIENICE parcele, majątki ziemskie poleca BIURO POŚREDNICTWA, Kraków, Grodzka 49, I piętro. Telefon 220-29. 7411

DOM jednopiętrowy nadający się na lokal przemysłowy lub handlowy koło Tarnowa, zamienię na willę w Zakopanem — lub Krynicy — Zgłoszenia pod „zaraz" — biuro Hupczyc, Kraków Jagiellońska 7 7085

KRAKÓW Bronowice. Dom murowany, ogród 65.000, sprzeda; „INFORMATOR" Kraków, Pijarska 19. 9363k

MÓRG I kl. 35 m front, przy asfalcie koło Wojnicza. Plekan, Kraków, Kazim. Wielk. 108. 6202

RABKA ZAKOPANE KRYNICA kilkadziesiąt parcel, will, pensjonatów, kamienic, sprzedam. Kraków, Wielopole 10 Bolesław WYRWICZ. 7302

DWA domy murowane jednorodzinne sprzedam. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr. 9470k".

SPRZEDAM połowę lub czwartą część dwupiętrowej nowej — komfortowej kamienicy, dzielnica mieszana Goniec Krak., Kraków „Nr. 7617".

SPRZEDAM kilka kamienic — KOMFORTOWYCH i parcel. Kraków, Żuławskiego 8A/12 — między 13—17. 7253

Sprzedaż

GRAMOFON elektryczny ze zmieniaczem płyt Gararda, sprzedam. — Kraków, Siemiradzkiego 22, 14—15 i 19—20 7539

FUTRO damskie KAPCE damskie do sprzedania Kraków, św. Wawrzyńca 3/15 5808

2 KUCHENKI żelazne okazyjnie do sprzedania. Oglądać: Kraków, Kalwaryjska 19, Sklep galanterji i przyborów szewskich 9481k

SZAFĘ kombinowaną, jasną, oryginalną, sprzedam. Kraków, Krakowska 24/4 7474

NARCIARSKI kostjum damski, płótno pościelowe jedwab granatowy sprzedam. — Kraków, Szlak 31 5. 7563

FUTRO męskie, średniej wielkości, używane, wewnątrz — tchórze, tanio do sprzedania. Kraków, Szopena 14-3 7595

SPRZEDAM oryginalny przybornik Richtera, „P 9". Zgłoszenia Goniec Krakowski Kraków „Nr. 9501k".

SYPIALNIĘ jadalnię, gabinet szafy, bieliźniarkę sprzeda Magazyn Mebli, Kraków, Kopernika 8 7480

UŻYWANĄ garderobę, bieliznę, futra, koce, inne wartościowe rzeczy sprzedajemy tanio: Sklep, Kraków, św. Krzyża 7. 7485

JADALNIĘ luksusową, nowoczesną, przepiękną. LENIWIEC skóra kryty, różne meble sprzeda Hala Meblowa Kraków; Grodzka 56. 7487

LAMPY elektryczne, grzybki, piecyki, kuchenki, grzałki baterje żarówki na choinki, sznury: „Elektrowat" Kraków, Krowoderska 24 6033

Dr. T. MICHNIEWICZ
Choroby kobiece — położnictwo
Kraków, A. Potockiego 12. — Tel. 130-85.

SERWISY kryształy, lampy, futra, kołnierze futrzane, zarękawki, walizki, nesesery sprzeda — DOM KOMISOWO-handlowy — Kraków, Szpitalna 11. 6259

KRYTĄ maszynę do szycia sprzedam — Kraków, Krowoderska 39, m. 10. 7412

PERSKIE futro i łapkowe, Breitschwance — sprzedam. Kraków-Podgórze — Nadwiślańska 8. 9476k

FUTRO źrebce brązowe i czarne, sweterki, pelerynkę ze srebrnego LISA — sprzeda tanio Komis GRODZKA 42. 6971

FORTEPIAN krótki „Petroff" okazyjnie sprzeda CENTROKOMIS, Kraków, Grodzka 9. 7168

KUCHNIĘ kaflową przenośną, piec żelazny szamotowy sprzedam. Wykonuję roboty kaflarskie Kraków, św. Jana 13, Zakład kaflarski. 6236

Lokale do wynajęcia

NOCLEGI niekrępujące. Kraków, Wielopole 13/4. I piętro front. 6010

NOCLEGI: Kraków. Florjańska 7/5. 1315

NOCLEGI Kraków. Szewska 7/7. 3594

NOCLEGI Kraków, Starowiślna 52/18, oficyny 6207

NOCLEGI wygodne. Kraków. Florjańska 3/8 4584

NOCLEGI Kraków, Lubicz 19/5. 5485

NOCLEGI ogrzane. Kraków Długa 26/3. 5601

NOCLEGI: Kraków Gołębia 16/9. 6006

NOCLEGI śródmieście Kraków, Asnyka 5 — Kowalska. 7574

NOCLEGI solidnym: Kraków, Krowoderska 55/1 7578

NOCLEGI niekrępujące. — Kraków, Zwierzyniecka 4/38. 7505

Wielki wybór nieruchomości!
Domy — Wille — Place — Kolonie — Majątki
warszawskie i podwarszawskie poleca
I. WĄSOWICZ
Warszawa, ul. Bracka 40, Tel. 992-07

BUTY z cholewami Nr. 41, sprzedam. — Kraków, M. Stachowicza 14, m. 1 7564

STARE używane meble do sprzedania. — Kraków, ul. Pędzichów 17, m. 5. 7581

MASZYNĘ do liczenia pełno klawiszową, pierwszorzędną sprzedam. Zgłoszenia: „12223" „Par" — Kraków, AdolfHitler-Platz 46. 9469k

BECZKI po 200 l., kociołek restauracyjny sprzeda; Kraków Krakowska 30 — sklep używanych rzeczy żelaznych 7159

PATEFON elektryczny nowy sprzedam. Kraków, Długa 7 — m. 6, między 3-5. 9472k

MASZYNY pisarskie Smith, Torpedo, sprzedam. Zgłoszenia: „1942" „Par" — Kraków, AdolfHitler-Platz 46. 9468k

SINGERA maszynę, damskiej głowę i Singera czółenkową: prawie nowe, do sprzedania Kraków-Dąbie, Miedziana Boczna 112. 5997

DYWANY perskie, ręczne, fabryczne, KILIMY, narzuty, — okazyjna sprzedaż: „CENTROKOMIS", Kraków, Grodzka 9. 7167

SINGERA maszynę do szycia sprzedam. — Kraków, Zwierzyniecka 9, m. 1. 6208

KILIMY DYWANY nowe, okazyjne, najkorzystniej: Kraków. Długa 23 6796

HODOWLA PSÓW RASOWYCH Józef Apre, Kraków, Mazowiecka 130a, sprzedaje psy do stróżowania, — tępienia szczurów. 7921

Matrymonialne

PORADŹ się grafologa: — Kraków, Florjańska 3 4829

PRZEMYSŁOWIEC młody, przystojny wysoki, brunet, wykształcony ożeni się panną — podobnych zalet. Oferty Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 5858".

KAWALER wykształcony, — stanowisko, zamożny, poślubi ładną pannę (17—24). Posag niekonieczny. Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 7473".

NAUCZYCIEL przystojny, pozna panną do 35 lat, miłą, zgrabną. — Cel matrymonjalny. Goniec Krakowski Kraków, „Nr. 6936".

NOCLEGI OGRZANE: Kraków, Zyblikiewicza 5/122 5604

NOCLEGI! Śródmieście. — Kraków Krupnicza 14/5 5797

NOCLEGI Kraków, Szlak 18 13. 7848

NOCLEGI Kraków, Pędzichów 16/1 m. 2. 7034

NOCLEGI Kraków, Starowiślna 28/28 7043

NOCLEGI solidnym: Kraków, Miodowa 39, m. 8 6004

NOCLEGI ogrzane: Kraków, Starowiślna 52/13 6009

NOCLEGI czyste: Kraków Starowiślna 52/10 6011

NOCLEGI ogrzane solidnym: Kraków, Zielona 25/1 6012

NOCLEGI Kraków, Zielona 20, m. 2. 6013

NOCLEGI Kraków Wielopole 5/5. 6087

NOCLEGI Kraków. Starowiślna 87/4 6088

NOCLEGI przyjezdnym: Kraków, Wielopole 24, m. 4, II piętro. 6894

POKÓJ tylko dla przejezdnych obok dworca Kraków. Kurniki 3, m. 7 6007

POKOJ frontowy, niekrępujący, śródmieście, czysty, — przedpokojem, nie umeblowany, do wynajęcia zaraz. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6342".

NOCLEGI Kraków, Starowiślna 52-18, oficyny. 7589

MAM wolny pokój dla eleganckich panów. Oferty: Biuro Ogłoszeń „FIDUCIA", Kraków Florjańska 15 „Kulturalni" 7093

NOCLEGI CZYSTE WYGODNE ogrzane Kraków Jagiellońska 7 A 22 I. p. 7504

NOCLEGI czyste. Kraków, Radziwiłłowska 15/9. 5236

NOCLEGI solidnym: Kraków, Krowoderska 55/1 5998

Lokali poszukuję

URZĘDNIK szuka od stycznia 1942 pokoju umeblowanego z komfortem w mieszanej lub polskiej dzielnicy. Opał i pościel własne. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr. 9322k".

ZAMIENIĘ mieszkanie 4-pokojowe w dzielnicy mieszanej — na 4-pokojowe w dzielnicy polskiej Zgłoszenia telefoniczne: Kraków; nr. 120-39 9355k

POSZUKUJĘ pokoju umeblowanego na 2 osoby, możliwie centrum, cena obojętna. Zgłoszenia Goniec Krakowski, Kraków. „Nr 5831".

MIESZKANIA w dzielnicy polskiej poszukuję. Pośrednictwo wynagrodzę. Zgłoszenia z grzeczności „Centrala Wag", Kraków, Grodzka 15. 7408

POKOJU komfortowego — Kraków, nżyciem fortepianu poszukują ziemianie — dla córki. Zgłoszenia „Pokój", „Par" Kraków — AdolfHitler-Platz 46. 9484k

Uroda — to skarb
Skarbu trzeba strzec
Na straży Twego skarbu stoi
BRUŚNICKA
Stosuj tylko
pudry, kremy, wody kwiatowe
BRUŚNICKIEJ
Do nabycia w drogerjach i perfumerjach.
Wyłączna sprzedaż na dystrykt krakowski, lubelski i Galicję F. Lewandowski, Kraków, Przemyska 4. 9895a

FUTRO perskie, używane okazyjnie sprzedam, Kraków, ul. Arjańska 5, m. 2 7550

UBRANIA PŁASZCZE SPODNIE obuwie, sweterki tanio sprzeda: Sklep, Pl. DOMINIKAŃSKI 1 6970

SPRZEDAJĘ rożne używane rzeczy żelazne: — Kraków, Krakowska. 30 (sklep) 7166

POZNAM panią niezależną. Cel matrymonjalny. Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 7146".

KULTURALNA, dyplom politechniki, estetka, domatorka, przystojna, zgrabna, pan na poślubiłaby — równowartościowego partnera, — powyżej czterdziestki. „Par", — Kraków, AdolfHitler-Platz 46 — „Nobilis". 9471k

ZA pilnowanie willi, miejscowość górska, dam umeblowane mieszkanie. Wiadomość: Kraków. Groble 15, m. 2. 6814

ZAMIENIĘ 3 pokoje komfort w dzielnicy niemieckiej na polska. Kraków. Bischergasse 4/5 — (Komorowskiego) 7591

NOCLEGI czyste. Kraków, Szewska 7/8. 7508

Nauka i wychowanie

MASZYNOPISMO indywidualnie: — Kraków GRODZKA 27. 5494

PRZYJEMNE lekcje niemieckiego. Kraków — Grodzka 31/II Informacje: 5—8. 7394

LEKCJE fortepianu nowoczesną, uproszczoną metodą. Kraków, Krupnicza 14/5. 7246

LEKCJE niemieckiego, — Kraków, Grodzka 31. 7577

Różne

Podania Floriańska 55.

WRÓŻKA Helios wykłada karty — metodą wschodnią. 2—7. Kraków Długa 14/5. 6574

SZCZUROWSKI KASY. OTWIERA Kraków, Fałata 14, tel. 189 61. 5716

Dr. DANECKI choroby skórne, weneryczne, Kraków, Starowiślna 48 5531

KALOSZE OPONY ROWEROWE naprawia szybko, tanio. Kraków — Wolnica 13, m. 10. 7235

PATEFONY rowery, maszyny aparaty naprawia przerabia. Zakład mechaniczny: — Kraków, Szlak 14 7384

MŁODZIEŃCA proszę o zwrot do remizy pozostawionych 2 teczek, tramwaj linji 1, 20. XII — wieczór. 7612

WARSZAWA Pensjonat Tłomackie 7, m. 3, pokojach bieżąca woda. 9445k

Dr. BOLESŁAW KWAŚNIEWSKI specjalista chorób kobiecych ordynuje — Kraków Dietla 66 4533

NIEZNAJOMEGO pociągiem Dębica Kraków, zwrócić torba L. Ż. klucze, książeczki, papiery. Wolańska, Kraków, Tyniecka 7. 7587

TECHNICZNE, CHEMICZNE wszelkie artykuły hurtowo dostarcza. ZLECENIA różne załatwia. Kraków — skrytka 373. Podać ilości. 7562

NARCIARZE okucia krawędzi nart stalowemi paskami — wykonuje ślusarnia — Kraków, Karmelicka 25. 7558

ZAMIENIE NOWE BUTY cholewy nr. 48, za rower męski, stan dobry. Wiadomość: Kraków, Fałata 14/14. 7555

KAPCE (tylko wierzchy) z powierzonych materjałów, solidnie wykonuje pracownia cholewek: Kraków — Florjańska 5, oficyny, parter 7356

UNIEWAŻNIAM skradzioną legitymację Krakowskiej Izby Lekarskiej Nr. 65, Dr Anna Skąpska-Łabęcka, — kartę spirytusową mydlaną Nr. 65. 6070

ELEKTRYCZNE INSTALACJE OŚWIETLENIA i silników wykonuje oraz naprawia: Armatys. — Kraków, Stolarska 6. 7179

ŚNIEGOWCE kalosze reperuje fachowo do śniegowców wprawia zamki i zatrzaski, oraz wykonuje kapce z dostarczonego materjału Kraków, — Grzegórzecka 4. Kowalik. 4663

FILATELIŚCI! Kupuje znaczki pocztowe, masówkę i zbiory, uzupełniam zbiory — kupcom komisy — Barnyczowa Dział Filatelistyczny. Kraków — Basztowa 18. 4457

PODANIA, tłumaczenia, PORADY PRAWNE, interwencje. Biuro Kraków, Florjańska 16/4. 8887k

PROTEZY rąk i nóg gorsety, aparaty ortopedyczne. wkłady pod stopy płaskie Ortopedysta-bandażysta Fr. Zieliński Kraków Starowiślna 14. 8539k

PODANIA tłumaczenia na niemieckie porady PRAWNE, — pośrednictwo, — KONCESJONOWANE biuro — Mikulski, Kraków Basztowa 10 8896k

KLUCZE do kas wszystkich systemów otwieranie i naprawy, wykonuje: ślusarnia: Kraków, — Karmelicka 25. 7546

JASNOWIDZ przepowiada poradzi wszelkich wydarzeniach życiowych. Pisemnie zaliczeniem podać datę urodzenia. Kraków, Stradomska 13/34. 6786

WRÓBEL Władysław Kraków, Krakowska 43, unieważnia — skradzioną metrykę, świadectwa szkolne, zaświadczenie OO. Karmelitów 7094

WARSZTAT NAPRAWY MASZYN biurowych, najkorzystniej: Agentura Handlowa Gołębiowski-Rafalski, — Kraków, św. Marka 27 Telef. 226-45 7362

MASZYNY BIUROWE odnawia, naprawia, konserwuje, wszystkie systemy. Specjalista: Żychowicz, Kraków, Felicjanek 21. 7365

FUTRA wykonuje i odnawia szybko i solidnie Pracownia Kuśnierska ANTONIEGO MARCZYKIEWICZA Kraków Starowiślna 83 (sklep) 6757

MASZYNY do pisania rachowania naprawia pracownia mechaniczna — Władysław Zygmunt. — Kraków, Starowiślna Nr. 19. 7011

KLINIKA LALEK naprawia lalki — specjalność zamykane oczy, rzęsy, peruki włosowe, **BAZAR** Krajowy, Kraków Sławkowska 1. 7013

UDZIAŁOWCA z kapitałem 6 000 do 10.000 przyjmę do powiększenia sklepu. Zgłoszenia: Kraków, Stradom 13, m 34 7570

KRAKÓW Miodowa 13, obiady smaczne od 5 zł wzwyż 6 73

PIES czarny, — długi włos, białe łapki, zginął. Za wysokiem wynagrodzeniem odprowadzić Kraków, Topolowa 33/1. 9502k

Długoletni Zakład **NOŻOWNICZO-SZLIFIERSKI** Stanisława ŚLIWICKIEGO, przeniesiony z ul. św. Idziego na ul. Miodową 2. Wykonanie nadal solidne. Telefon 146-04. 9474k

Dr. KUKULSKI ZBIGNIEW ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych. Kraków, Siemiradzkiego 3. 5562

REMONTUJĘ (naprawiam) motory spalinowe, motocykle, rowery, wszelkie automaty mechaniczne. Warsztat mechaniczno-samochodowy, Kraków, Skaleczna 4 7492

CHEMICZNA pralnia, farbiarnia Błękit, T Macherzyński Kraków Bożego Ciała 10 Przyjmuje garderobę wszelkiego rodzaju na żądanie wykonuje w 24 godzinach. Wykonanie solidne i punktualne. 4086

FOTOGRAFJE legitymacyjne na POCZEKANIU Artystyczne portrety Prace amatorskie solidnie i tanio. Zakład Fotografji Nowoczesnej Kraków — Stradomska 7 4184

Dr ANDRZEJ DZIOBA Choroby kobiece i wewnętrzne — Kraków, Asnyka 3, m. 6, od 3—6 popołudniu 5160

ŻURNALE mód krawieckie, kuśnierskie, modniarskie, bieliźniarskie formy, podręczniki kroju, manekiny, — przyrządy warsztatowe, gazety fachowe. Zamawiajcie: Kraków, św. Jana 13, Pogotowie krawieckie (cennik znaczek poczt.). 4727

BUTY oficerskie (same cholewy) z dostarczonego towaru wykonuje pracownia: Kraków ul. Florjańska 5, oficyny — parter. 7358

BANDAŻYSTA Roman Fijak, — Kraków, Starowiślna 57: — opaski przepuklinowe, pooperacyjne sprężynowe, bezsprężynowe. Bardzo wygodne w noszeniu 5890

CHOLEWKI wszelkiego rodzaju z powierzonych materjałów solidnie wykonuje pracownia: — Kraków. ul. Florjańska 5, oficyny, parter 7359

MASZYNY liczenia, przybory: WARSZTAT NAPRAW Agentura Handlowa Gołębiowski-Rafalski — Kraków św. Marka 27, telefon 226-45. 7363

POSREBRZAM zastawy stołowe, reperuję stare, osadzam noże, kasuję monogramy; Batko, Kraków, Sławkowska 6 — (podworzec). 7169

PIÓRA Pelikan i inne reperuje fachowy warsztat reperacyjny: Z. Mysłakowski, Kraków, Szpitalna 3. Prowincja odwrotnie. 7158

NAPRAWIAM KILIMY DYWANY Kraków, Jabłonowskich 9. 6789

PODANIA!!! MAJEWSKI — Kraków, Wszystkich Świętych 8. 9179k

GABINET KOSMETYCZNY Marji Urbanowej Kraków, Rzeszowska 8 tel. 217 50 7418

NAPRAWIA bez śladu uszkodzoną garderobę Tkalnia Sztuczna, Kraków, Starowiślna 43 (dawniej Mikołajska, Adolf Hitler-Platz). 5875

NAJLEPSZĄ trwałą ondulację farbowanie włosów — wykonuje firma: „Sława" Kraków, Florjańska 47 w podworcu. — Ceny przystępne. 6267

SREBRO stołowe wyrabiam odnawiam oraz kupuję stare. — Kraków, Rajska 6, ofic. 7549

ZŁOTO SREBRO kamienie szlachetne grawiruje — Zakład Rytowniczy — Tadeusza Prochwicza, Kraków, GRODZKA pięć, oficyna I. piętro. 6699

PLANY, RYSUNKI, FOTOKOPJE dokumentów kopjuje Elektryczna Kopjownia Kraków, Starowiślna 12. 6777

50 ZŁOTYCH nagrody za zwrot fotografji zgubionych z brązowym portfelem — na dworcu głównym Kraków, październik. Zwrocić: — Kraków, Zielona 23/20. 9437k

POSZUKUJĘ koncesji gospodarczej lub porcelanowo-szklanej Posiadam odpowiedni lokal — przy ruchliwej ulicy w Krakowie, Goniec Krakowski Kraków „Nr. 6327".

ZGUBIONO legitymację Konsumu Monopolu Tytoniowego w Krakowie na nazwiska Elżbieta Stasa i Eleonora Hachlewska. 6818

UNIEWAŻNIAM zgubione 4 kartki żywnościowe Seweryna Taraga, Kraków, ul. Graniczna 16. 6214

HURTABUS Tadeusz unieważnia zgubioną przepustkę „Barackenwerk" Krakau, Zabłociestr. 2. Grabówka Nr. 35 poczta Koźmice-Wielkie. 6301

UNIEWAŻNIAM zgubione papiery i dowód osobisty na nazwisko Jan Gielata, zamieszkały Baczyn, poczta Budzów. 6298

OBIADY domowe smaczne w abonamencie. Kraków, Grodzka 49, m. 5, II p. 6243

PIWIARNIA przyjmie spólnika (czkę) z 1.0. KALEM. Goniec Krakowski. Kraków „Nr. 6241".

B M W limuzyna 50 P S — do sprzedania. — Vereinigte Werkstätten für Wohnkultur, Krakow, Sienkiewicza 6, tel. 108 14.

Galanterję przybory do szycia i w[illegible] kosmetyki i t. p. — oraz „Bonabas" zabezpieczający pończochy przed zdarciem. Podnoszenie Oczek **„JOLA"** Kraków, św. Tomasza 10

Wolne posady

POSZUKIWANY sprzedawca do branży farbiarsko-chemicznej. Podania umotywowane świadectwami praktyki składać: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 5760“.

POTRZEBNY służący do wszystkiego, lat 30—45, samotny, — dobre polecenia, Dwór Pastwiska, op. Zarszyn — Sanok. 7285

FRYZJERA męskiego przyjmę lub spólnika. Kraków—Dębniki Barska 1. 5857

POTRZEBNY cukiernik z kartą rzemieślniczą. — Zgłoszenia: Kawiarnia Tatrzańska, Rzeszów. 9372k

ZDOLNĄ FRYZJERKĘ samodzielną przyjmę na stałe, 100 zł miesięcznie, utrzymanie, mieszkanie. Jasło, 4723. Poste restante. 9374k

MECHANIK do warsztatu naprawy maszyn biurowych — potrzebny. Block-Brun, Kraków — św. Jana 18. 9410k

KUCHARKĘ restauracyjną dobrą i samodzielną zaraz przyjmę. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, — „Nr. 9430k“.

AGENTÓW do przyjmowania zamówień na portrety i obrazy święte Semi-Email poszukuje Pierwsza Chrześcijańska Wytwórnia portretów „Bracia Rylscy“, — Rzeszów, Kołłątaja 2. 7872k

POSZUKIWANY lekarz dentysta. Wiadomość: Goniec Krak. Kraków „Nr. 5813“.

FRYZJERA męsko-damskiego przyjmę zaraz. — „Irena“ Kraków św. Tomasza 16. 6015

KOWAL-kołodziej z poleceniami potrzebny do majątku. Zgłoszenia z odpisami świadectw: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 6019“.

KROWIARZA zdolnego przyjmie majątek. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, — „Nr. 6020“.

KARBOWY zdolny z poleceniami potrzebny do majątku. Odpisy świadectw. Goniec Krakowski Kraków „Nr. 6022“.

MŁODĄ dziewczynę do nauki i do odnoszenia kwiatów — przyjmie kwiaciarnia, Kraków, Długa 32. 6205

POMOCNIKA fryzjerskiego, — młodego, na stałe lub do pomocy przyjmę. Kraków św. Gertrudy 19. Fryzjernia. 9406k

SOLIDNEJ dam mieszkanie w kuchni za obsługę bez gotowania. Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 6976“.

POTRZEBNE na wyjazd: trio, lub kwartet mieszany, pierwszorzędny ze śpiewem. Wiadomość: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 6190“.

WYCHOWAWCZYNI KWALIFIKOWANA do niemowlęcia (na dzień) potrzebna. Świadectwa, polecenia. Zgłoszenia: Zielona 22/12, wieczorem. 6197

KOBIETY w średnim wieku doświadczonej w gospodarstwie wiejskiem poszukuję od stycznia. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Nowy Sącz, pod „Ziembówka“. 9499k

AGENTÓW do sprzedaży galanterji na poszczególne miasta potrzeba. Kapitał 2000. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 6350“.

STOLARZA fabrycznego na dobrych warunkach przyjmie — „Agromechanika“ Kraków, św. Filipa 13. 7275

FRYZJERKA zdolna potrzebna na dobrych warunkach. Kraków Karmelicka 45 a. 5956

Kupno

KUPIĘ motor setkę lub większy, w dobrym stanie, za gotówkę lub prowiant. Zgłoszenia Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 5094“.

KUPIĘ sklep zaprowadzony, branża obojętna. — Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 6203“.

PATEFON walizkowy — w bardzo dobrym stanie kupię. — Wiadomość: Goniec Krak., Kraków „Nr. 6196“.

CYRKULARKĘ z motorem elektrycznym lub benzynowym kupię. Zgłoszenia: Kraków, Grodzka 62/5. 6049

UMEBLOWANIE 2 pokoi z kuchnią, ewent. pojedynczo, maszynę „Singera“ damską kupię. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 7554“.

FUTRO ocelоty — lub inne jasne na średnią szczupłą — kupię. Zgłoszenia Goniec Krakowski Kraków „Nr. 7557“.

FORTEPIAN krótki kupię zaraz. Kraków. — Florjańska 16/4. Tel. 210-43. 9360k

OBRAZ sprzedasz najkorzystniej: **WAWRZECKI**, Kraków Wiślna 9. 5535

KSIĄŻKI, CAŁE KSIĘGOZBIORY KUPUJEMY, płacimy najlepsze ceny. Antykwarjat „S. ADAM“, Kraków, Szpitalna 16 (naprzeciw. ko Wedla). 5819

DYWANY, KILIMY kupuje M. **PLESZOWSKI**, Kraków, Mały Rynek 2. 9295k

WSZELKĄ GARDEROBĘ, bieliznę używaną kupuje: Dietla 19 mieszkanie 17, — prawa oficyna. 7180

HULAJNOGĘ na balonach w dobrym stanie kupię zaraz. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 5957“.

KUPUJEMY KSIĄŻKI oraz całe księgozbiory, płacąc najlepsze ceny. — Antykwariat „J. ADAM“, Kraków, Szpitalna 5. 5821

SZAFĘ łóżko, siatkę, kupię natychmiast. Goniec Krakowski Kraków „Nr. 6206“.

PIANINO dobrym stanie — kupię. — Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 6210“.

MEBLE UŻYWANE wszelkiego rodzaju **KUPUJE** gotówkowo. Hala Meblowa, Kraków sklep Grodzka 59. 6938

PRĘDKO sprzedasz **FUTRO** lisa, ubranie, — płaszcz, sweter — przez: Komis, — **GRODZKA 42** Kraków. 6973

KUPUJEMY za **GOTÓWKĘ** ubrania, płaszcze, **SPODNIE**, kurtki. Sklep Skupu Pl. **DOMINIKAŃSKI** 1. 6974

PERSKIE futro, — dobry stan, ubrania, — płaszcze, lisy srebrne i **NIEBIESKIE** okazyjnie sprzeda: Komis **GRODZKA 42**. 6972

SUSZARNIĘ do owoców domową, kupię. Oferty Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 9171k“.

FLASZKI monopolowe w większej ilości zakupi „Labor“, rozlewnia octu; Rozwadów, Kolejowa 16. 9385k

KUPIMY używane meble stalowe (żywieckie) foteliki, — biurka, stoliki i t. p. Szczegółowe oferty do Gońca Krakowskiego, Kraków, — „Nr 9407k“.

SERWIS porcelanowy na 12 osób kompletny z kawowym nakryciem srebrny kupię. Wiadomość: — Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 7357“.

KUPUJEMY używaną garderobę, bieliznę, kilimy, futra, gramofony, aparaty fotograficzne i inne. Kraków św. Krzyża 7, sklep. 7375

KUPIĘ maszynę do szycia starą, może być zepsuta lub niekompletna. — Kraków, Starowiślna 81, m. 1. 7160

KUPUJĘ ZŁOTO SREBRO złocę chirurgiczne narzędzia, wykonuję wszelkie reperacje. Kraków, Sławkowska 6, m. 6 (podworzec). 7170

KUPUJĘ UŻYWANĄ garderobę męską, — damską: — Sklep Kraków, Pierackiego 4. 7172

KILIMÓW wzorów **ARTYSTYCZNYCH** poszukujemy: — „CENTROKOMIS“, Kraków, Grodzka 9. 7175

KUPUJE wartościowe przedmioty złote, srebrne: Pracownia Jubilerska — Kraków, Jagiellońska 6, w podworcu. 7178

POSZUKUJĘ obierzyn ziemniaczanych oraz innych odpadków kuchennych, płacę najwyższe ceny. Biuro Ogłoszeń, Kraków, — Sienna 12. 7095

ZŁOTY przedmiot (brylant) kupię. Kraków, Goniec Krakowski „Nr. 7247“.

MEBLE biurowe poleca **STEFAN IGLICKI**, — Kraków, Sławkowska 10. 9352k

PATEFON ELEKTRYCZNY, wzmacniacz, głośnik, ładny mebel do sprzedania — „Irwing“. Kraków Grodzka 60. 5871

PRZYBORNIKI, PIÓRA wieczne poleca **MYSŁAKOWSKI** Kraków, Szpitalna 8. 7360

SPRZEDAM duży piec amerykański, pompę ssąco-tłoczącą — wiele innych rzeczy żelaznych. — Kraków, Krakowska 30. 7162

PŁYTY PATEFONY stare **UŻYWANE** kupimy. „CENTROKOMIS“ — Kraków, Grodzka 9. 7184

Sprzedaż

PŁASZCZ damski, podbity futrem ciemnozielony, sprzedam Kraków, Karmelicka 27 m. 1. 7559

MASZYNĘ do liczenia pełnoklawiszową lub mniejszą, sprzedam. Zgłoszenia: „181“ „Par“ — Kraków, Adolf Hitler-Platz 46. 9358k

NAJWIĘKSZY wybór lamp elektrycznych i armatur oświetleniowych poleca: **DOM HANDLOWY**, Kraków, — Dietla 35. Telefon 167-27. 6083

MATERACE włosieniowe (3 części, drelich) — w dobrym stanie sprzedam: Kraków, Staszica 4, m. 10. 5336

FORTEPIAN PEŁNOKONCERTOWY angielska mechanika, światowej marki **KAPS** — podwójny rezonans, sprzedam okazyjnie Kraków Jagiellońska 10/6. 5974

SPRZEDAM patefon-szafkowy oraz elektryczny patefon przystawkę. Kraków, — Garncarska 1/9, od 3—5. 7560

TAPCZANY, sypialnie, jadalnie, gabinety, — kuchnie oraz inne nowoczesne meble poleca: Wytwórnia Mebli — Kraków **STAROWIŚLNA 35**. 8607k

MASZYNĘ pisarską, dobry stan, sprzedam. Zgłoszenia: „179“ „Par“, Kraków AdolfHitler-Platz 46. 9359k

FORTEPIAN z angielską mechaniką, pancerno-krzyżowy, długi, bardzo tanio do sprzedania zaraz. Kraków, — Potockiego 1/14. 6749

GWIAZDKOWY PREZENT trwałej wartości, to znaczki pocztowe. Cennik bezpłatnie Polski Dom Filatelistyczny, Warszawa, Marszałkowska 116. 8970k

DROŻDŻY ZAWSZE ŚWIEŻYCH dostarczam hurtowo. Kraków, — Lelewela 18. 5751

Jeśli GWIAZDKOWY PREZENT artystyczny trwałej wartości — wstąp do Cukierni „**POŁTAWA**“ Kraków — Westring 40. Muzyka rozrywkowa. 6220

MŁYŃSKIE maszyny — oraz wszelkie przybory **GAZA** szwajcarska, **PASY** transmisyjne, gurty, kubełki itp.: — Zakład budowy młynów. Kraków Mazowiecka 35, Telefon 102-44. 5395

DLA PRZEMYSŁU klej NEO do reperacji worków, tkanin, obuwia: **HURTOWNIA** KUPCÓW POLSKICH, Kraków. Pawia 11. 7024

DYWANY perskie — oraz smyrneńskie małe tanio sprzedam Kraków, Sławkowska 4/4. 9427k

MASZYNĘ krytą nową — sprzedam. Kraków, Słoneczna 2 m. 1. 5748

FORTEPIAN krótki — „**PETROFF**“ okazyjnie sprzeda: „CENTROKOMIS“, Kraków, Grodzka 9. 9351k

WILKI syberyjskie (futro podróżne) — sprzedam. Kraków, Krowoderska 55/1. 7367

ZEGAR wiedeński — do sprzedania. Kraków, Grodzka 9. Sklep Komisowy. 7364

HODOWLA DROBIU RASOWEGO Józef Apro, Kraków, Mazowiecka 130a. sprzedaje stale kozy, kury, króliki, gołębie. 7322

NA GWIAZDKĘ kilka pięknych elektrycznych kompletów (żarówek) choinkowych — sprzedam. Kraków, Zamojskiego 69/5. 7410

LALKI ZABAWKI kuchenki, kolejki huśtawki, wózeczki lalkowe, — Ping. kręgle, poleca: **WYTWÓRNIA** Zabawek — Bochnia, Leonarda 31. 7012

MASZYNĘ „Singera“, futra, kilimy, obrazy, porcelany, walizy, lisy poleca: **DOM HANDLOWO**-Komisowy, Kraków, — Szpitalna 11. 7019

JADALNIĘ salonik, gabinet, kluby, futra damskie, męskie, — sprzeda: **DOM HANDLOWO**-Komisowy, Kraków, Szpitalna 11. 7020

KLEJ stolarski, szelak, mydła zastępcze, lakiery, szczotki, sprzedaje **ŻAGOTA**, Kraków, Rynek Kleparski 10. 7022

DLA PRZEMYSŁU pasta NCN do czyszczenia rąk, — zmywa farbę. — **HURTOWNIA** KUPCÓW POLSKICH, Kraków Pawia 11. 7025

KOSMETYKA pasty, proszki do zębów, kremy, — wazeliny, brylantyny, pudry; — **HURTOWNIA** KUPCÓW POLSKICH, Kraków, Krupnicza 11. 7027

FILATELIŚCI, ZBIERACZE! Parcelujemy większe zbiory Europy-Zamorze. Mankolisty (opłaconą odpowiedzią) nadsyłać: „Kolekcja“ „Par“ Warszawa Bracka 17. 9498k

SPRZEDAM stół okrągły gabinetowy. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 9500“.

UBRANIE męskie, piękne, — bluzkę granatową marynarkę do 12 lat, sprzedam. — Kraków, Kielecka 30/4, Osiedle. 5544

KURTKĘ ciepłą sprzedam. Kraków, Pułaskiego 4/10. 7553

MASZYNĘ do szycia prawie nową, sprzedam Kraków, Szlak 31 5. 7556

UŻYWANĄ garderobę męską, damską, sprzedaje, kupuje: Sklep Kraków, Pierackiego 4. 7173

SPRZEDAM okazyjnie futro męskie i damskie Kraków, Wolnica 8, pralnia. 7108

FUTRO sealskinowe, dobry stan, walizka skórzana, prześcieradła na kołdrę, ubranie męskie, sprzedam. Kraków, Świętokrzyska 4/7 (obok ul. Lubelskiej) od 12 do 8. 7087

NARCIARSKI garnitur, luks, brąz., damski nowy, wielkość średnia, sprzedam Kraków, Stolarska 13, II. p. 26. 7083

ZUPY różne smaki, budynie, kostki bulionowe, przyprawa do zup. **HURTOWNIA KUPCÓW POLSKICH** Kraków, Krupnicza 11. 7037

HODOWLA KANARKÓW RASOWYCH Fryda Apro, Kraków, Mazowiecka 130a, sprzedaje stale idealne śpiewaki, samiczki rozpłodowe. 7270

MASZYNĘ pierścieniową krytą, prawie nową, sprzedam. Kraków, Mały Rynek 4/9. 5966

SALONIK piękny mahoniowy sprzedam. — Kraków Retoryka 3, m. 1. 5766

LENIWIEC nowy, czysty, — **DYWAN** 3×4 sprzedam. — Podgórze. Tatrzańska 7, m. 3. 5772

FUTRO i kurtka perskie modne, 2 kilimy, sprzedam. Kraków, Felicjanek 5/2, 3—5. 7274

MASZYNĘ szewską „Singera“ w dobrym stanie, sprzedam. Wiadomość: Kraków, Kościuszki 23/5 m. 7299

DLA PRZEMYSŁU NEODUR wypróbowany środek — do konserwacji pasów transmisyjnych **HURTOWNIA** KUPCÓW POLSKICH, Kraków, Pawia 11. 7029

KAMIENIE ZAPAŁOWE do zapalniczek — ceny monopolowe 1000 sztuk 42—45 **HURTOWNIA** KUPCÓW POLSKICH, Kraków. Krupnicza 11. 7030

SZTYWNIK ryżowy, farbkę, proszki do prania szorowania, artykuły gospodarcze **HURTOWNIA** KUPCÓW POLSKICH, Kraków Krupnicza 11. 7036

PASTA do obuwia czarna pudełka blaszane, stale na składzie. **HURTOWNIA** KUPCÓW POLSKICH Kraków, Krupnicza 11. 7026

FUTRA męskie, damskie **LISY**, kołnierze, bławy, wybór, — najróżnorodniejsze gatunki, okazyjnie sprzedaje: CENTROKOMIS. Kraków, Grodzka 9. 7171

JADALNIĘ nowoczesną z zegarem. **KILIM** — 3×2 **WITRYNĘ** Biedermayer, — sprzeda Hala Meblowa, Kraków - Grodzka 59. 7486

OBRAZY sprzedaż, kupno, ocena: Kraków. Łobzowska 6, Salon obrazów. 717‑

UŻYWANĄ garderobę bieliznę futra, koce, oraz inne wartościowe rzeczy — sprzedajemy tanio: Sklep, Kraków, św. Krzyża 7. 7177

FUTRO męskie pizmaki okazyjnie sprzedam. Kraków, — św. Marka 5/8 — II. p. 20—22. 7868

MŁYŃSKIE maszyny, turbiny tarcze, tarki, gurty, pasy, spinacze gazy, siatki, korek i tp. — poleca **Eugenjusz Pałaszewski** Warszawa, Poznańska 38 m. 3.

NA GWIAZDKĘ praktyczne **PODARUNKI:** żelazka, piece elektryczne, lampki żyrandole, poleca Dom Handlowy, Kraków, Dietla 35. 7386

DUŻY WYBÓR DYWANÓW poleca Dom Komisowy Plac Dominikański 4 — Kraków. 7105

DUŻY wybór **OKAZYJNYCH PODARKÓW** Gwiazdkowych poleca: — „Centrokomis“ — Kraków, Grodzka 9. 7161

PATEFONY płyty, **FOTOAPARATY**, harmonja maszyny „SINGERA“ okazyjnie sprzedaje: — CENTROKOMIS, Kraków, Grodzka 9. 7164

NA ZIMĘ piece elektryczne **BRABORK** z regulatorami poleca Dom Handlowy, Kraków — Dietla 35. Telefon 167-27. 6082

SPRZEDAM elektrolux Osiedle Ofic. Prażmowskiego 9, m. 6, 2—4. 5865

MASZYNĘ krawiecką sprzedam. Kraków, — Krowoderska 53/10 oficyny. 6121

DREWNIAKI ze skóry, brezentu, **PODESZWY DREWNIANE** — poleca Nowak, — Tarnów, Krakowska 8. 9215k

SZTUCZNE OGNIE na choinkę hurt. Zgłoszenia: — „Par“ Kraków, AdolfHitler-Platz 46. 9399k

SYPIALNIĘ, szafę **KOMBINOWANĄ TRÓJDZIELNĄ** sprzedam. Kraków, — Starowiślna 35. Stolarnia w sieni na prawo. 9299k

ZEGAREK dobry lub ładny prezent Gwiazdkowy można nabyć u St. **CHWIŁKOWSKIEGO** — Kraków, **SŁAWKOWSKA** 23. 7111

SAKSOFON nowy, alt, najnowszy model, oraz harmonję na 80 basów, sprzedam. Kraków, Florjańska 9, dozorca. 7195

SPRZEDAM: maszynę Singera prawie nową. — Płaszcz damski z futerkiem solidny: Kraków — Kielecka 30, m. 4. 7251

GABINET męski **STYLOWY** okazyjnie sprzeda CENTROKOMIS Kraków, Grodzka 9. 7165

KLOSZE do lamp karbidowych sprzedaje hurtowo. Goniec Krak., Kraków. „Nr. 4964“.

OBRAZY najlepszych artystów polskich — **WAWRZECKI**, Kraków, Wiślna 9. Sprzedaż, ocena, kupno. 5536

BIELIZNĘ, KOŁDRĘ mało używaną sprzedam **TANIO**. Kraków — Smoleńsk 16-1a, godzina 12—1, 4—5. 5778

HODOWLA KÓZ RASOWYCH Józef Apro, Kraków, Mazowiecka 130a, przyjmuje do pokrycia kozy cały rok. 7324

SKLEP TOWARÓW MIESZANYCH O. Babycz, Rzeszów, Ratuszowa 2, posiadający koncesję na wódkę, tytoń, spirytus denaturowany, z powodu wyjazdu okazyjnie do sprzedania z urządzeniem i towarem w cenie około sześć tysięcy złotych. 9376k

APARAT DO POWIĘKSZEŃ „Bujak“ nowoczesny, dla negatywów małoobrazkowych sprzedam okazyjnie. Zgłoszenia: do Gońca Krakowskiego Kraków. — „Nr. 9387k“

MASZYNĘ krawiecką, spód do krytej maszyny, sprzedam — Kraków, Krowoderska 52/1. 6122

SPRZEDAJĘ różne używane rzeczy żelazne: — Kraków, Krakowska 30 (sklep). 6274

FISHARMONJE nowe i używane, w wielkim wyborze, sprzedaje tanio Kwiatkowski, Kraków, Szpitalna 20. 6305

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę wolnej jazdy 15. XI., K. M. K. E. nazwisko Katarzyna Polak, Nr. 85. 6578

FORTEPIAN STINGL krótki pancerny, sprzedam zaraz. Kraków, Kościuszki 19, m. 3, godzina 13—16. 7285

PATEFON walizkowy prawie nowy sprzedam. Kraków — Zwierzyniecka 2, m. 1, godzina 13 do 16. 7284

FUTRO sealskinowe w dobrym stanie okazyjnie do sprzedania. Kraków, św. Wawrzyńca 3, m. 16. 9409k

KASA ogniotrwała kontrolna, maszyna do szycia okazyjnie do sprzedania. Juljusz Hecker, Kraków Wiślna 6. 7045

MASZYNĘ do pisania „Underwood“, dobra, sprzedam. Wiadomość: Steranja Rogowa — sklep spożywczy, Kraków, Dietla 57. 5887

Wydawnictwo „Goniec Krakowski“ Kraków, Wielopole 1. — Telefon 206-11.